Dosar nr. 3-2531/2024
2-24045755-12-3-25042024

HOTĂRÂRE
În numele legii

09 martie 2026 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Vladislav Holban
Grefier Beatrice Pascari

examinând în ședință publică, la sediul instanței de judecată, în limba română, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Eduard Balica împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu privire la impunere la acțiune, instanța

c o n s t a t ă :

I. ARGUMENTELE PARTICIPANȚILOR LA PROCES

A. POZIȚIA RECLAMANTULUI

1. La 22 aprilie 2024 (f.d. 21), Eduard Balica a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, acțiune în ordinea contenciosului administrativ împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu privire la impunere la acțiune. Acțiunea de contencios administrativ a fost înregistrată de cancelaria instanței la 25 aprilie 2024 (f.d. 3)

2. În motivarea acțiunii, Eduard Balica a menționat că, la 25 mai 2023, a expediat prin poșta electronică o primă cerere către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA). Prin acea cerere a solicitat explicarea temeiului legal care a stat la baza încetării contractului său de serviciu „din alte motive” la data de 31 decembrie 2021, fapt reflectat în extrasul său de cont eliberat de C.T.A.S. Fălești sub codul de eliberare 314. Deși a primit o confirmare electronică de recepționare a cererii, reclamantul a precizat că nu a primit niciun răspuns.

3. Ulterior, la 26 ianuarie 2024, reclamantul a expediat o cerere repetată cu același obiect prin intermediul Î.S. „Poșta Moldovei”, primită de autoritate conform avizului de recepție la 31 ianuarie 2024.

4. Reclamantul a precizat că la 15 februarie 2024 a recepționat răspunsul ANSA nr. 19-657 din 13 februarie 2024 la cererea nr. B-90/24 privind explicarea temeiului legal de încetare a contractului cu funcționarul public/reclamantul din alte motive, prin care, potrivit susținerilor sale, autoritatea nu a oferit nicio explicație referitoare la faptele invocate în cerere.

5. Nemulțumit de acest răspuns, la 16 martie 2024, reclamantul a depus o cerere prealabilă la ANSA, prin care a solicitat abrogarea răspunsului nr. 19-667 din 13 februarie 2024, prezentarea și anularea actului administrativ care a dus la modificarea relațiilor sale de muncă,

precum și corectarea informației din formularul IRM 19, depusă la 31 decembrie 2021 de către ANSA.

6. Prin răspunsul nr. 1450 din 28 martie 2024, pretențiile reclamantului invocate în cerere prealabilă înregistrată cu nr. B-239/24 din 18 martie 2024, au fost respinse, fără a i se oferi o justificare detaliată și bine argumentată privind motivele încetării contractului, fapt care, în opinia sa, a încălcat principiile transparenței și obiectivității procesului decizional.

7. Reclamantul a conchis că ANSA ar trebui să ofere o justificare clară şi bine fundamentată pentru refuzul de a prezenta și explica actul administrativ care a dus la modificarea relațiilor de muncă a funcționarului public.

8. În drept, reclamantul a argumentat că, potrivit Anexei nr. 8 la Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 126 din 4 octombrie 2017, codul 314 indică expres „Încetarea contractului de serviciu cu funcționarul public din alte motive”.

9. Reclamantul a menționat că, deși prin răspunsurile pârâtei nr. 19-657 din 13 februarie 2024 și nr. 1450 din 28 martie 2024 s-a stipulat faptul că la data de 19 octombrie 2021 Cancelaria de Stat a avizat pozitiv statul de personal al Direcției Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor Fălești (cu raza de acoperire a raionului Glodeni), această procedură nu ar fi fost respectată pe deplin. În acest sens, acesta a subliniat că, potrivit recomandărilor Cancelariei de Stat și în conformitate cu prevederile anexei nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158/2008, Cancelaria de Stat avizează statul de personal abia după ce acesta este aprobat de către conducătorul autorității publice (*„După proiectarea posturilor, statul de personal urmează a fi completat, aprobat şi transmis spre avizare, în conformitate cu prevederile anexei nr. 5 din Hotărirea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 Privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public", cu modificările şi completările ulterioare”).*

10. De asemenea, reclamantul a susținut că explicațiile pârâtei referitoare la modificările operate prin Hotărârea Guvernului nr. 600 din 27 iunie 2018 (ulterior abrogată) și Hotărârea Guvernului nr. 112 din 14 iulie 2021 nu constituiau un temei legal justificativ pentru acțiunile conducerii Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor privind încetarea contractului său de serviciu „din alte motive”.

11. Totodată, reclamantul a subliniat un aspect esențial, și anume faptul că, în perioada în care i-au fost modificate raporturile de muncă (fapt reflectat în extrasul de cont eliberat de C.T.A.S. Fălești), acesta se afla suspendat din funcție. Invocând prevederile art. 55 alin. (3) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, acesta a precizat că, pe durata suspendării, autoritățile publice au obligația de a rezerva funcția publică, iar raporturile de serviciu nu pot înceta și nu pot fi modificate decât la inițiativa sau cu acordul funcționarului public respectiv, cu excepția circumstanțelor ce nu depind de voința părților. Prin urmare, reclamantul a concluzionat că relațiile sale de muncă nu puteau fi modificate în mod unilateral de către angajator. Prin urmare, reclamantul a considerat acțiunile ANSA ca fiind ilegale.

12. Făcând trimitere la art. 17, 20, 24 alin. (2), 118 și 189 alin. (1) din Codul administrativ, reclamantul a subliniat că drepturile sale legitime au fost vătămate prin emiterea unor acte administrative defavorabile nemotivate corespunzător.

13. În baza argumentelor expuse, reclamantul a solicitat instanței de judecată

1) admiterea acțiunii,

2) abrogarea răspunsului Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor nr. 19-657 din 13 februarie 2024

3) abrogarea răspunsului Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor nr. 1450 din 28 martie 2024

4) impunerea Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor la prezentarea actului administrativ care a dus la modificarea relațiilor de muncă (încetarea contractului de serviciu cu funcționarul public din alte motive -cod 314) conform extrasului din cont a persoanei fizice Balica Eduard eliberat de C.T.A.S. Făleşti

5) impunerea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor la anularea actului administrativ care a dus la modificarea relațiilor de muncă conform extrasului din cont a persoanei fizice Balica Eduard eliberat de C.T.A.S. Făleşti.

6) impunerea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor la corectarea informației din (Formei IRM 19) depusă la 31.12.2021 de către Agenția Națională Pentru Siguranţa Alimentelor.

7) repararea prejudiciului moral în mărime de 40 000 lei pentru nesoluționarea în termen a cererii prealabile. (f.d. 3-5)

14. La 21 ianuarie 2025, reclamantul a expediat pe poșta electronică a instanței, cerere de concretizare a pretențiilor din acțiunea de contencios administrativ, cauza aflându-se în procedura judecătorului Marcel Popescu.

15. În motivarea cererii de concretizare a pretențiilor, reclamantul a arătat că, în urma recepționării răspunsului de la Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS) cu nr. B-5226/24 din 27.11.2024 s-a confirmat faptul că Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a declarat, prin intermediul formularului IRM19, încetarea contractului de serviciu al acestuia „din alte motive”, începând cu data de 31.12.2021. Reclamantul a reliefat faptul că, potrivit precizărilor CNAS, formularul IRM19 se completează și se prezintă în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii ordinului de angajare, modificare sau eliberare. În acest context a solicitat modificarea pretențiilor 4, și 5 din acțiunea de contencios prin înlocuirea sintagmei actului administrativ individual cu privire la modificarea relațiilor de muncă” cu sintagma „ordinul de eliberare”. Cu privire la solicitarea încasării taxei de timbru din contul pârâtului, a invocând efectele Hotărârii Curții Constituționale nr. 20 din 26 septembrie 2024, referitoare la excepția de neconstituționalitate a articolelor privind taxa de timbru.

Prin cererea dată, reclamantul a solicitat instanței:

- anexarea răspunsului ANSA nr. B-5226/24 din 7 noiembrie 2024

- modificarea punctelor 4 și 5 din cerințele acțiunii de contencios administrativ inițiale, în sensul înlocuirii sintagmei „actului administrativ individual cu privire la modificarea relațiilor de muncă” cu sintagma „ordinul de eliberare”.
- încasarea din contul pârâtului a taxei de timbru în valoare de 200 lei (f.d. 74-98)

B. POZIȚIA PÂRÂTULUI

16. La 2 iulie 2024, reprezentantul pârâtului Agenției de Stat pentru Siguranța Alimentelor, Mihail Jerechi a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, dosarul administrativ și referință, prin care a solicitat respingerea acțiunii în contenciosul administrativ ca neîntemeiată (f.d. 60-66)

17. În motivarea dezacordului cu acțiunea în contencios administrativ, pârâtul a indicat următoarele circumstanțe de fapt. În temeiul Ordinului nr. 07 a directorului general al Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor din 05.02.2013 Cu privire la angajare prin transfer",Balica Eduard a fost angajat prin transfer în funcție de şef subdiviziune teritorială, Direcția raională Fălești a Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor, începând cu 06 februarie 2013.

18. La 29 iunie 2018, a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 600/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, prin care s-a abrogat Hotărârea Guvernului nr. 51/2013 cu privire la organizarea şi funcţionarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

19. În acest context, în cadrul Agenţiei, a fost asigurată reorganizarea de tip fuziune prin contopire, astfel că din fuziunea subdiviziunii teritoriale Direcția raională pentru siguranța alimentelor Fălești şi Direcția raională pentru siguranța alimentelor Glodeni, care activau ca şi subdiviziuni distincte (separate), s-a creat o altă instituție administrativă, cu denumirea subdiviziune teritorială, Direcția teritorială pentru siguranța alimentelor Fălești (cu raza de acoperire şi a raionului Glodeni), aflată în subordinea Agenției.

20. Astfel, Agenția Națională pentru Siguranţa Alimentelor a asigurat, până la data de 1 ianuarie 2019, procesul de reorganizare a subdiviziunilor sale teritoriale.

21. La 03 iulie 2018, prin Ordinul nr. 339 a directorului general al Agenției, cu privire la reorganizarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, a fost inițiată reorganizarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 600/2018, care urma să se desfăşoare conform legislației în vigoare.

22. Pârâtul a menționat că la 17 septembrie 2018, prin Ordinul nr. 754-p, cu Balica Eduard au fost suspendate raporturile de serviciu, începând cu data de 05 septembrie 2018, care la acel moment activa în calitate de şef al Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Fălești al Agenției. Suspendarea raporturilor de serviciu a avut loc din motiv că, în privinţa lui Balica Eduard a fost aplicată măsură preventivă sub forma de arest la domiciliu din 07 septembrie 2018 și ultimul deținea statut de invinuit in cadrul cauzei penale nr. 2018978124.

23. La 30 octombrie 2018, prin scrisoarea nr. 10/29, inregistrată în cancelaria Agenției la 05 noiembrie 2018, Procuratura Anticorupție a informat că, Balica Eduard deţnea statut de

învinuit in cadrul cauzei penale nr. 2018978124 și la acel moment se desfăşurau acțiuni de urmărire penală în scopul stabilirii tuturor circumstanțelor cauzei.

24. Astfel, în baza scrisorii Procuraturii Anticorupție nr. 10/29 din 30 octombrie 2018, a fost emis Ordinul nr. 1132-p cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu în privința lui Balica Eduard până în momentul în care motivele ce au provocat suspendarea vor inceta.

25. La 29 noiembrie 2019, prin scrisoarea nr. 13276, inregistrată în cancelaria Agenției, la 06 decembrie 2019, Procuratura Anticorupție a informat Agenția că, la 28 noiembrie 2019 cauza penală în privința lui Balica Eduard a fost remisă în instanță de judecată pentru examinarea in fond de către Judecătoria Bălți, sediul Făleşti.

26. La 28 decembrie 2020, Judecătoria Bălţi, sediul Făleşti, a emis sentința în cadrul cauzei penale în care dl. Balica Eduard avea statut de inculpat. Astfel, dl. Balica Eduard a fost achitat în privința învinuirii ce i s-a imputat, din motiv că fapta nu întruneşte elementele infracțiunii.

27. La 13 aprilie 2022, prin decizia Curții de Apel Bălți a fost menținută hotărârea instanței de fond, fără careva modificări.

28. La 19 decembrie 2022, prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălti, Dubăsari Valeriu, s-a casat în tot decizia Colegiului penal al Curtii de Apel Bălți din 13 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui Balica Eduard și s-a dispus rejudecarea cauzei, de către aceiași, instanță de apel, în alt complet de judecată.

29. Pârâtul a subliniat că la momentul judecării prezentei cauze de contencios administrativ, cauza penală privind învinuirea Balica Eduard de săvârşirea infractiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1) din Cod penal se află în examinare la Curtea de Apel Bălți.

30. Subsecvent, la 19 octombrie 2021, urmare a avizării Cancelariei de Stat, s-a aprobat pozitiv statutul de personal al Direcției teritoriale pentru siguranța alimentelor Făleşti (cu raza de acoperire şi a raionului Glodeni).

31. În conformitate cu Ordinul directorului general al Agenției nr.479-p din 21 aprilie 2022 cu privire la posibila disponibilizare, s-a luat act de prevederile Hotărârii Guvernului nr.600/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 112/2021 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.600/2018 cu privire la organizarea şi funcţionarea Agenției.

32. Alăturat, conform Hotărârii Guvernului nr.112/2021 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.600/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției, subdiviziunilor teritoriale ale Agenției li s-a acordat personalitate juridică, ştampilă cu Stema de Stat, conturi trezoreriile, precum şi alte atribute stabilite in cadrul normativ.

33. În consecință, toți angajații subdiviziunilor teritoriale ale Agenției au fost disponibilizați, iar la data de 31.12.2021, conform art.5 alin. (1) din Legea nr.489/1999 cu privire la sistemul public de asigurări, a fost modificat Formularul IRM 19, care conține informații privind stabilirea drepturilor sociale si medicale aferente raporturilor de muncă, fiind indicat

motivul eliberarii din functie sub codul 314 „încetarea contractului de serviciu cu functionarul public din alte motive", adică din motivul disponibilizării în legătură cu reorganizarea.

34. Ca urmare a formării persoanei juridice noi, cu toate competențele aferente, Direcția raională pentru siguranța alimentelor Fălești, conform procedurii, la 1 ianuarie 2022 urma să emită ordinele de angajare în privința noului stat de personal și să-i introducă în IRM 19 sub codul 01 „*angajare pe perioada nedeterminată",* cum și s-a procedat, însă nu și în privința Eduard Balica, care în perioada reorganizării era suspendat din funcția publică, din motivele menționate *supra.*

35. Respectiv, a fost indicat în IRM 19 sub codul 03 *„suspendarea contractului individual de muncă"* fapt care nu a adus în sine prejudicii pecuniare sau alte consecinte negative pentru reclamant.

36. Prin urmare, Balica Eduard a fost preavizat privind posibila disponibilizare, potrivit art.63 alin. (1) lit.c) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică şi statutul funcționarului publie, începând cu 22 aprilie 2022, cu Ordinul nr.479-p din 21 aprilie 2022, cu care Balica Eduard a făcut cunoștință la data de 4 mai 2022, fapt ce se confirmă prin semnătura aplicată pe actul administrativ.

37. Pârâtul a indicat că la 4 mai 2022 de către conducerea Agenției, dlui Balica Eduard s-au propus următoarele 4 (patru) funcții:

1. inspector superior, Secția controlul protecției plantelor, semințelor şi a materialului săditor, Direcția teritorială pentru siguranța alimentelor UTA Găgăuzia (cu raza de acoperire a unităților administrativ teritoriale: Comrat, Ceadir-Lunga şi Vulcăneşti);

2. inspector, Secția controlul protecției plantelor, semințelor şi a materialului săditor. Direcției teritoriale pentru siguranța alimentelor Fălești (cu raza de acoperire și a raionului Glodeni):

3. inspector superior, Secția controlul protecției plantelor, semințelor şi a materialului săditor, Direcția teritorială pentru siguranța alimentelor Ungheni (cu raza de acoperire și a raionului Nisporeni):

4. inspector. Secția controlul protecției plantelor, semințelor şi a materialului săditor. Direcția teritorială pentru siguranța alimentelor Strășeni.

38. Însă, pârâtul a evidențiat că Balica Eduard a refuzat funcțiile propuse, iar propunerile date au fost înaintate conform studiilor dl. Balica Eduard şi având în vedere funcțiile vacante disponibile la acel moment.

39. Invocând prevederile art. 63 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pârâtul a susținut că la data de 27 mai 2022, a fost emis de către directorului general al Agenției, Ordinul nr. 523-p privind eliberarea lui Eduard Balica din funcția publică de șef Directia raională pentru siguranța alimentelor Falesti (cu raza de acoperire și a raionului Glodeni), începând cu 3 iunie 2022.

40. În context procesual, pârâtul a amintit că acest ordin de eliberare a fost obiectul unui alt litigiu. În aces sens, pârâtul a indicat că Balica Eduard a contestat ordinul nr. 523-p din 27 mai 2022 în instanța de judecată.

41. Astfel, prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Rişcani, din 23.05.2023, acțiunea de contencios administrativ, inaintată de către Balica Eduard împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, persoana terță Serghei Cenuşă, s-a admis parţial.

S-a anulat Ordinul nr. 754p din 17.09.2018 *Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu"*, Ordinul nr. 1132-p din 14.11.2018 *Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu",* decizia nr. 10/2187 din 13.05.2022 adoptată în procedura prealabilă: Ordinul nr. 170-P din 21.04.2022 *Cu privire la posibila disponibilizare",* decizia nr. 10/3881 din 07.06.2022 adoptată în procedura prealabilă, precum şi Ordinul nr. 523-p din 27.05.2022 *Cu privire la eliberarea din funcție publică şef subdiviziune teritorială Direcția raională pentru siguranța alimentelor Făleşti".*

S-a obligat Agenția Națională pentru Siguranţa Alimentelor să emită ordinul in temeiul căruia să dispună restabilirea lui Balica Eduard în funcție echivalentă cu cea deținută anterior încetării raportului de serviciu.

42. La 16 august 2023, de către Agenție a fost depusă cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei, sediul Riscani, din 23 mai 2023.

La 23 aprilie 2024 de către Curtea de Apel Chisinau a fost emisă decizia prin care s-a admis cererea de apel depusă de către Agenția Națională pentru Siguranţa Alimentelor. S-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Chisinau, sediul Rîşcani, din 23 mai 2023, în partea în care au fost admise pretențiile privind anularea ordinelor ANSA nr. 754-p din 17.09.2018 și nr. 1132-p din 14.11.2018, cu emiterea în această parte a unei noi decizii, prin care:

S-a respins ca, neîntemeiată actiunea înaintată de Balica Eduard împotriva Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor, in partea pretentiilor privind anularea ordinului ANSA nr. 754-p din 17.09.2018 Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu" si ordinului nr. 1132-p din 14.11.2018 ..Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu". In rest, hotărârea Judecătoriei Chisinău, sediul Riscani, din 23 mai 2023, se menține fără modificări.

43. Pârâtul a subliniat că potrivit deciziei Curții de Apel Chişinău din 23 aprilie 2024, reiese că Ordinul directorului Agentiei Naționale pentru Siguranţa Alimentelor nr. 1132-p din 14.11.2018 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu" şi ordinului directorului general al Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor nr. 754-p din 17.09.2018 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu", au fost supuse controlorului legalității și au fost menținute.

44. Pârâtul a adăugat că efectul juridic al suspendării aplicat prin Ordinul nr. 754 p din 17 septembrie 2018 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu" a Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor, emis în baza Ordonanţei de punere sub învinuire din 06.09.2018 a Procuratura Anticorupție și ulterior la Demersul nr. 10129 din 30.10.2018 a dlui Lilian Rudei, procuror în Procuratura Anticorupție, s-a prelungit începând cu 05.10.2018 în baza Ordinului nr.1132-p din 14.11.2018 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu", a durat până la devenirea executorie a Deciziei Curții de Ape Bălți din 13.04.2022. Astfel, pârtul a conchis, că Agenția în drept, nu a avut temei juridic de a modifica statutul angajatului în actele procedurale ce reies din raporturile de angajare în intervalul de timp menționat.

45. Mai mult, Agenția consideră că, reclamantul, cu rea- credință, invocă în cererea sa, solicitarea actului administrativ care a dus la modificarea relațiilor de muncă în cazul în care, atât Ordinul nr.754-p din 17.09.2018 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu" cât și Ordinul nr.1132-p din 14.11.2018„Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu", care au dus la modificarea relațiilor de muncă în acest interval de timp, i-au fost aduse la cunoștință de către Agenție, fiind contestate în instanța de contencios administrativ, iar la momentul depunerii referinței date, aflându-se în examinare la Curtea Supremă de Justiție.

46. În drept, pârâtul a susținut că completarea Formularului IRM 19 a reprezentat o obligație legală conform *art. 5 alin. (1/1) din Legea nr. 489/1999 cu privire la sistemul public de asigurări* și că suspendarea raporturilor de serviciu, conform art. 51 alin. (1) a Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, a art. 75 alin. (2) din Codul muncii, implică de drept încetarea prestării muncii și a plății salariului.

47. Pârâtul a argumentat că Formularul IRM 19, a fost completat şi prezentat instituției de resort corespunzătoare, în termenii prevăzuți de legislația în vigoare şi în strictă conformitate cu cerințele actelor normative de domeniu, că Agenția a respectat cerințele instrucțiunii de îndeplinire şi prezentare a IRM 19, prevăzută de Ordin nr.126 din 04.10.2017 cu privire la aprobarea formularului tipizat (Forma IPC18) Darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală şi a contribuțiilor de asigurari sociale de stat obligatorii calculate și a Instrucțiunii cu privire la modul de completare a formularului nominalizat şi a Ordinului nr.152 din 12.09.2018. cu privire la modificarea și completarea Ordinului Ministerului Finantelor nr. 126 din 4 octombrie 2017.

48. În concluzie, pârâtul Agenția Națională pentru Siguranţa Alimentelor a solicitat în temeiul art. 216, art. 221, art. 224 alin.(1) lit. f) respingerea acțiunii de contencios administrativ depusă de către Eduard Balica împotriva Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor cu privire la anularea actelor administrative şi repararea prejudiciului moral, ca neîntemeiată. (f.d. 60-66)

49. La 17 iulie 2025, pârâtul a expediat pe poșta electronică a instanței de judecată, referință suplimentară. În motivarea acesteia, pârâtul a precizat că ordinul de eliberare nr. 523 – p din 27 mai 2022 la care face referire reclamantul face obiectul de examinare a unei alte cauze, care urmează a fi soluționat printr-o decizie definitivă a instanței de apel, după rejudecare, fapt ce l-a calificat ca temei de inadmisibilitate a acțunii conform art. 207 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ. Respectiv, pârâtul a subliniat că în evidențele Agenției nu există un alt act administrativ prin care să fi fost dispusă încetarea raporturilor de serviciu ale reclamantului sub forma unui așa-numit „ordin de eliberare".

50. Pârâtul a arătat asupra obligației reclamantul de a indica cu claritate și precizie actul administrativ pretins a fi nelegal și că în cazul în care ar fi existat un alt ordin de eliberare, era exclusiv în sarcina acestuia să îl identifice, să îl anexeze și să îl invoce în mod expres în cuprinsul cererii de chemare în judecată sau al cererii de concretizare. În lipsa unor asemenea precizări şi în lipsa prezentării unui act administrativ concret, pârâtul a menționat că instanța nu poate să rețină în mod obiectiv existenţa unui alt ordin de eliberare și, pe cale de consecință, nu

poate proceda la examinarea valabilității sau legalității unui act inexistent, ipotetic sau nedovedit. Astfel, orice pretenție ce se bazează pe un act nedepus la dosar şi a cărui existență nu este susținută prin probe veridice este lipsită de temei şi trebuie considerată inadmisibilă.

51. Prin urmare, în situația în care termenul „ordinul de eliberare" utilizat de reclamant în cererea sa de concretizare nu se referă la Ordinul nr. 523-p din 27.05.2022, deja contestat într-o altă cauză aflată pe rol, este evident că reclamantul nu a indicat şi nu a probat existența unui alt act administrativ de eliberare din funcție, iar în aceste condiții instanța nu poate reține ca fiind determinată cererea sa. Această lipsă de precizie şi de fundament juridic atrage, în opinia pârâtului, de asemenea, aplicabilitatea art. 207 alin. (2) lit. b) din Codul administrativ, potrivit căruia acțiunea în contencios administrativ este inadmisibilă atunci când nu este determinat obiectul cererii.

52. Suplimentar, pârâtul în explicarea motivelor și temeiurilor care au stat la baza introducerii codului 03-„suspendarea contractului individual de muncă" - în Formularul IRM 19 în privința reclamantului Balica Eduard, a reținut următoarele circumstanțe de fapt. La 29 iunie 2018 a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 600/2018 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor (în continuare - Agenția), act prin care a fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 51/2013, ce reglementa anterior structura şi funcţionarea aceleiaşi instituții, fapt ce a generat o reorganizare structurală de tip fuziune prin contopire în cadrul Agenției. În concret, Direcția raională pentru siguranța alimentelor Făleşti şi Direcția raională pentru siguranța alimentelor Glodeni au fuzionat într-o singură structură reorganizată, sub denumirea de Direcția teritorială pentru siguranța alimentelor Fălești, cu acoperire teritorială extinsă asupra ambelor raioane.Această reorganizare a determinat lichidarea funcției publice de şef al Direcției raionale pentru siguranta alimentelor Fălesti, ocupată anterior de reclamantul Balica Eduard, și, totodată, crearea unei noi functii publice de sef al noii Direcții teritoriale similare, avea altă structură ierarhică, statut diferit (fără personalitate juridică, dar care urma a fi ocupată în conditiile legii. Această functie nou-creată, deşi cu atributii statut de directie teritorială unificată) și corespundea unei alte organigrame.

53. În paralel cu procesul de reorganizare administrativă, la data de 06.09.2018, Procuratura Anticorupție a emis ordonanța de punere sub invinuire în privinta dlui Balica Eduard. Drept urmare, Agentia a emis Ordinul nr. 754-p din 17.09.2018, prin care au fost suspendate raporturile de serviciu ale acestuia, în temeiul art. 64 alin. (1) lit d) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică şi statutul funcționarului public. Ulterior, la solicitarea Procuraturii Anticoruptie, a fost emis Ordinul nr. 1132-pdin 14.11.2018, prin care s-a dispus prelungirea suspendării începând cu 05.10.2018.

54. În continuare, prin Hotărârea Guvernului nr. 112/2021 de modificare a HG nr. 600/2018, s-a dispus acordarea personalității juridice subdiviziunilor teritoriale ale Agenției, inclusiv Direcției teritoriale Făleşti. Această nouă etapă de reorganizare a implicat desființarea statelor de personal existente şi disponibilizarea tuturor angajaților, inclusiv a celor suspendați, în vederea angajării ulterioare, în conformitate cu noul statut juridic al subdiviziunilor teritoriale.

55. Astfel, la data de 31.12.2021, în contextul reorganizării, în Formularul IRM 19 pentru toți angajații vizați a fost introdus codul 314-încetarea contractului de serviciu cu funcționarul public din alte motive", în sensul literei şi spiritului art. 5 alin. (1) din Legea nr. 489/1999 cu privire la sistemul public de asigurări sociale. Acest cod a fost aplicat şi în cazul domnului Balica Eduard, dat fiind că funcția deținută de acesta anterior nu mai exista în noua structură.

56. Ulterior, începând cu 01.01.2022, în baza noii organigrame, direcțiile teritoriale reorganizate, având acum personalitate juridică, au început emiterea ordinelor de angajare pentru noul personal. În această perioadă, pentru salariații angajați efectiv în funcții echivalente, in IRM 19 a fost indicat codul 01 ,,angajare pe durată nedeterminată".

57. În schimb, pentru domnul Balica Eduard, care se afla în continuare în stare de suspendare a raporturilor de serviciu, ca urmare a actelor emise anterior de Agenție în baza solicitărilor organelor de urmărire penală, s-a aplicat codul 03 ,,suspendarea contractului individual de muncă".

58. Această codificare a fost una strict formală şi tehnică, realizată în concordanţă cu starea juridică înregistrată în evidențele Agenției şi cu realitatea de fapt existentă la acel moment, fără a produce prejudicii materiale sau consecințe negative asupra drepturilor salariale ori statutului juridic al reclamantului. Este de menționat că aplicarea acestui cod nu reprezintă o sancțiune, ci reflectă exclusiv situația obiectivă a suspendării din funcție, care îşi producea în continuare efectele, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile funcționarilor publici. Prin urmare, introducerea codului 03 în Formularul IRM 19 privind situația raporturilor de muncă ale dlui Balica Eduard a fost legală, justificată şi necesară, rezultând atât din circumstanțele reorganizării structurale a Agenției, cât și din suspendarea legal instituită prin acte administrative valabile şi în vigoare.

II. ASPECTE PROCEDURALE

a) În procedura judecătorului Marcel Popescu

59. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 25 aprilie 2024, acțiunea de contencios administrativ înaintată de Balica Eduard împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu privire la impunere la acțiune, a fost repartizată, prin intermediul Programului Integrat de gestionare a dosarelor, în mod automat-aleatoriu, spre examinare judecătorului specializat în cauze de contencios administrativ, a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Marcel Popescu. (f.d. 1)

60. Prin Încheierea nr. 3-2531/2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 27 mai 2024, emisă unipersonal, de judecătorul Marcel Popescu, s-a acordat pârâtului un termen suplimentar de 5 zile din momentul recepționării încheierii în vederea înlăturării neajunsurilor (achitarea taxei de timbru). (f.d. 22-25). La 10 iunie 2024 reclamantul a prezentat dovada achitării taxei de timbru (f.d. 28, 32)

61. Prin notificarea nr. 6016 din 13 iunie 2024, judecătorul Marcel Popescu, a solicitat pârâtului în temeiul art. 65, 210 Cod administrativ, expedierea poziției pe marginea

admisibilității acțiunii. (f.d. 59). La 2 iulie 2024 pârâtul a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, referința (f.d. 60-66) și dosarul administrativ.

62. Prin Încheierea nr. 3-2531/2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 9 iulie 2024, emisă unipersonal, de judecătorul Marcel Popescu, s-a stabilit ședința de judecată pentru 9 octombrie 2024, ora 10.00, cu citarea participanților la proces. (f.d. 67)

63. Ședința de judecată din 9 octombrie 2024 a fost de examinare în fond. În ședința de judecată respectivă, reprezentantul pârâtului a menționat că la 31 decembrie 2021 nu a fost emis un ordin despre care vorbește reclamantul, cu mențiunea că sunt 2 ordine de suspendare și ordinul de concediere din 27 mai 2022 prin care i s-a propus reclamantului o altă funcție. Forma IRM 19 către CNAS se transmite de către Agenție. Ședința s-a întrerupt până la 22 ianuarie 2025, ora 11.00, în urma admiterii cererii reclamantului de acordare a unui termen pentru a face cunoștință cu referința și dosarul administrativ. S-a pus în sarcina reprezentantului pârâtului de a prezenta informația despre ordinul din 31 decembrie 2021 la care face referire reclamantul și despre faptul când a fost expediat către CNAS ordinul de concediere a reclamantului din 27 mai 2022 și dacă nu a fost expediat care a fost motivul. (f.d. 73)

64. Prin Încheierea nr. 3-2531/2024 din 28 ianuarie 2025, vicepreședintele interimar a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Violeta Chisilița, în legătură cu transferul temporar al judecătorului Marcel Popescu în funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău începând cu 23 decembrie 2024, a dispus redistribuirea cauzei de contencios administrativ, spre examinare unui alt judecător specializat în materie de contencios administrativ. (f.d. 99)

b) În procedura judecătorului Vladislav Holban

65. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 29 ianuarie 2025, cauza de contencios administrativ a fost repartizată, prin intermediul Programului Integrat de gestionare a dosarelor, în mod automat-aleatoriu, spre examinare judecătorului specializat în cauze de contencios administrativ, a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Vladislav Holban (f.d. 100)

66. Prin Încheierea nr. 3-2531/2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 26 februarie 2025, emisă unipersonal de judecătorul Vladislav Holban, s-a stabilit ședința de judecată pentru 17 iulie 2025, ora 09.00, cu citarea părților în proces. (f.d. 102)

67. Ședința de judecată din 17 iulie 2025 s-a amânat pentru 11 noiembrie 2025, ora 09.00 (f.d. 141), pe motivul admiterii cererii de amânare a reprezentantului pârâtului, Bahnă Gheorghe, în vedera acordării unui termen suplimentar pentru prezentarea informației supliementarea privind examinarea unei cauze similare la Curtea de Apel Centru.

68. În cadrul ședinței de judecată din 11 noiembrie 2025 și 12 februarie 2026 s-a examinat cauza în fond.

69. *În ședințele de judecată de examinare a cauzei în fond s-a prezentat reclamantul Balica Eduard,* care a solicitat admiterea acțiunii de contencios administrativ din motivele de fapt și de drept invocate în aceasta. A subliniat că obiectul acțiunii îl constituie obligarea pârâtului de a prezenta actul care a stat la baza înregistrării de către în Extrasul său de cont a codului nr. 314„încetarea contractului de serviciu din alte motive”). Totodată, a solicitat

corectarea informației din Forma IRM 19 depusă la 31.12.2021 de către ANSA. A insistat ca pârâtul să explice care a fost temeiul legal al încetării raporturilor contractuale ale Agenției cu acesta la 31.12.2021. De asemenea, reclamantul a solicitat admiterea tuturor pretențiilor invocate în acțiunea de contencios administrativ depusă la 25 aprilie 2024 concretizată prin cererea din 21 ianuarie 2025.

70. *În ședințele de judecată de examinare a cauzei în fond s-a prezentat reprezentantul pârâtului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Olga Mocan*, împuternicită prin procura nr. 15-80 din 10 ianuarie 2025, valabilă până la 31 decembrie 2027, care a solicitat respingerea acțiunii de contencios administrativ depusă de reclamant ca neîntemeiată din motivele de fapt și de drept invocate în referința din 2 iulie 2024 (f.d. 60-66) și în referința suplimentară din 17 iulie 2025. A subliniat că nu a fost emis nici un act administrativ care ar fi stat la baza înregistrării de către în Extrasul său de cont a codului nr. 314,,încetarea contractului de serviciu din alte motive" și că aceasta înscriere s-a realizat de către CNAS în urma informației prezentate de către Agenție. A menționat că în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 112/2021, subdiviziunile teritoriale au dobândit personalitate juridică, fapt ce a impus desființarea statelor de personal vechi și disponibilizarea formală a tuturor angajaților la 31 decembrie 2021. În acea etapă, pentru toți angajații (inclusiv reclamantul), s-a operat în IRM 19 codul 314 („încetarea contractului de serviciu din alte motive").

71. Ședința de deliberare și pronunțare a hotărârii stabilită pentru 23 februarie 2026, însă nu a avut loc din motive obiective, pe motivul aflării judecătorului la seminar.

Hotărârea a fost pronunțată la 09 martie 2026.

III. LEGISLAȚIA APLICABILĂ

i. Prevederile relevante din <u>Codul nr. Nr. 116 codul administrativ din 19 iulie 2018, în vigoare din aprilie 2019.</u>

72. **Art. 3** „Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept".

73. **Art. 5.** Activitatea administrativă

„Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, **a actelor reale**, precum și **a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice** în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

74. **Art. 7** „Autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public".

75. **Art. 8.** Regimul de putere publică „Regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice,

care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice”.

76. **Art. 10** din Codul administrativ: „(1) Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public”.

77. **Art. 11** din Codul administrativ: „(1) Actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat”.

78. **Art. 14.** Actele reale

„(1) Actul real este activitatea administrativă de drept public care nu are drept scop o reglementare concretă sau abstractă, ci un rezultat real.

(2) Sînt acte reale, în special, informațiile, avertizările sau recomandările autorităților publice și acțiunile întreprinse de acestea.

(3) În măsura în care prevederile prezentului cod nu conțin reglementări imperative, în privința actelor reale se aplică corespunzător dispozițiile referitoare la actele administrative individuale, dacă acest lucru nu este exclus în baza diferențelor dintre actul administrativ individual și actul real.

79. **Art.17.** „Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

80. **Art.19** „Cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

81. **Art. 20 „** Dacă printr-o activitate administrativă **se** <u>încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege,</u> acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

82. **Art. 21.** Legalitatea

„(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

(2) Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

(3) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege”.

83. **Art. 22** din Codul administrativ: „(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor”.

84. **Art. 31. „** Actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate”.

85. **Art. 39.** Accesul liber la justiție „(1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

86. **Art. 64** „(1) Autoritatea publică este obligată să soluționeze o cerere potrivit competențelor sale și în termenul stabilit de lege

(2) Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal. (3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazurile prevăzute de lege, nesoluționarea în termen a unei cereri se consideră drept acceptare a acesteia.

87. **Art. 165** „(1) Cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Daca autoritatea publică nu soluționează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

88. **Art. 166** „Cererea prealabilă poate fi depusă numai dacă persoana își revendică drepturile încălcate prin emiterea sau respingerea emiterii unui act administrativ individual.

89. **Art. 167 alin. (3)** „Autoritatea publică emitentă soluționează cererea prealabilă în termen de 15 zile calendaristice. Prevederile art. 60 alin. (2)–(5) se aplică corespunzător.

90. **Art.137 „**(1) În exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

(2) Daca autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

(3) Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

(4) Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare”.

91. **Art. 189**: „(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. (2) O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere”.

92. **Art. 206 Felurile acțiunilor în contencios administrativ**

„(1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);

d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare) [...]”.

93. **Art. 207** „(1) Instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

(2) Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd:

a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208;

g) acțiunea a f

ost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată”.

94. **Art. 209**: „(1) Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

(3) Pentru acțiunea în realizare, acțiunea în constatare și acțiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.

95. **Art. 219** „(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

(2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

(3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

96. **Art. 224**: „(1) Examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e)".

97. **Art. 225.** Limitele controlului judecătoresc

(1) Instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Prevederile relevante din Legea nr. 158 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public din 4 iulie 2008

98. **Art. 41** „(1) Vechimea în serviciul public include perioadele de exercitare efectivă a funcţiilor publice specificate în Clasificatorul unic al funcţiilor publice.

(1^1) Suplimentar la cele menţionate la alin.(1), în vechimea în serviciul public intră şi perioadele în care funcţionarul public:

a) nu a lucrat de fapt, dar i s-a menţinut funcţia publică şi salariul mediu, integral sau parţial;

b) a fost suspendat în condiţiile art. 38 alin. (1), art. 52 lit. c)-e) sau art. 54 alin. (1) lit. b);

c) a fost suspendat în condiţiile art. 53 lit. b) şi **c) şi ulterior absolvit de răspundere** disciplinară sau **penală;**

d) a fost absent forţat de la serviciu în legătură cu eliberarea sau destituirea **ilegală şi restabilirea ca urmare a pronunţării de către instanţa de judecată a hotărîrii respective.**

(2) În sensul prezentei legi, vechimea în serviciul public se calculează cumulativ, indiferent de întreruperile pe care le-a avut funcţionarul public în serviciul public.

(3) În vechimea în serviciul public intră şi perioadele de activitate în calitate de funcţionar public în autorităţile publice care au funcţionat pe teritoriul Republicii Moldova pînă la punerea în aplicare a prezentei legi.

99. **Art. 42 alin. (3)** „În cazul pensionării anticipate, pensionării anticipate pentru carieră lungă ori obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă, exceptând cazurile de reexaminare a dreptului la pensie, sau în cazul încetării raporturilor de serviciu, funcționarul public, la cererea lui scrisă, depusă până la data survenirii situațiilor menționate, beneficiază, pentru fiecare an complet de vechime în serviciul public, calculat în condițiile art.41, de dreptul

la o indemnizație unică în proporție de 15% din salariul de bază determinat conform clasei de salarizare la momentul depunerii cererii în cauză.

100. **Art. 51 „**(1) Suspendarea raporturilor de serviciu presupune încetarea îndeplinirii pentru o anumită perioadă a atribuţiilor de către funcţionarul public şi a plăţii drepturilor salariale de către autoritatea publică în care acesta activează.

(2) Suspendarea raporturilor de serviciu poate interveni în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor, prin acordul părţilor sau la iniţiativa uneia dintre părţi.

(3) Suspendarea raporturilor de serviciu se aprobă sau, după caz, se constată, prin actul administrativ al persoanei/organului care are competenţa legală de numire în funcţie, cu excepţia situaţiilor specificate la art.52 lit.c) şi d).

(4) Suspendarea raporturilor de serviciu se consemnează în dosarul personal şi în carnetul de muncă, cu excepţia situaţiilor specificate la art. 52 lit. c) şi d), precum şi la art. 54 alin. (1) lit. d).

101. **Articolul 53.** Suspendarea raporturilor de serviciu de către autoritatea publică

„Raporturile de serviciu se suspendă de către autoritatea publică:

c) în cazul recunoaşterii în calitate de bănuit sau al emiterii în privinţa acestuia a unei ordonanţe de punere sub învinuire privind comiterea de către funcţionarul public a unei infracţiuni care ar prejudicia imaginea, prestigiul, interesele legale ale autorităţii publice sau legate de exercitarea atribuţiilor funcţiei publice pe care o deţine, pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătoreşti [...]”.

102. **art. 55 alin. (3)** „Pe perioada suspendării raporturilor de serviciu, autorităţile publice au obligaţia să rezerve funcţia publică. Ocuparea acesteia de către o altă persoană se face pe o perioadă determinată. Pe perioada suspendării, raporturile de serviciu nu pot înceta şi nu pot fi modificate decît la iniţiativa sau cu acordul funcţionarului public respectiv, cu excepţia încetării raporturilor de serviciu în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor”.

103. **Art. 61**. Condiţiile de încetare a raporturilor de serviciu

„Raporturile de serviciu încetează în următoarele cazuri: a) în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor; b) eliberare din funcţie; c) destituire; d) demisie.

104. **Articolul 67 „**(1) Funcţiile publice se stabilesc pentru fiecare autoritate publică în parte de către persoana/organul care are competenţa legală de numire în funcţie în baza activităţilor prevăzute la art.3 al prezentei legi.

(2) În scopul realizării prevederilor alin.(1), autorităţile publice specificate în anexa nr. 1 vor completa formularul-tip al statului de personal şi îl vor înainta spre avizare în modul stabilit de Guvern.

105. **Articolul 62.** (1) Raporturile de serviciu încetează în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor:

(2) Încetarea raporturilor de serviciu în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor se face în termen de 5 zile lucrătoare de la intervenirea sau aducerea la cunoştinţa autorităţii publice a cazului respectiv, prin actul administrativ al persoanei/organului care are competenţa legală de numire în funcţie.

106. **Articolul 63.** Eliberarea din funcţia publică „(1) Persoana/organul care are competenţa legală de numire în funcţie va dispune eliberarea din funcţia publică printr-un act administrativ, care se comunică funcţionarului public în termen de 5 zile lucrătoare de la emitere, însă anterior datei eliberării din funcţia publică, in cazurile prevăzute expres in art dat [...]

107. **Articolul 64.** Destituirea din funcţia publică „(1) Persoana/organul care are competenţa legală de numire în funcţie va dispune destituirea din funcţia publică printr-un act administrativ, care se comunică funcţionarului public în termen de 5 zile lucrătoare de la emitere, însă anterior datei destituirii din funcţia publică, în următoarele cazuri [...]

108. **Articolul 68 „**Cauzele care au ca obiect raporturile de serviciu sînt de competenţa instanţelor de contencios administrativ, cu excepţia situaţiilor pentru care este stabilită expres prin lege competenţa altor instanţe".

Prevederile relevante din Codul muncii nr. 154 din 28 martie 2003

109. **Art.75** „(1) Suspendarea contractului individual de muncă poate interveni în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor, prin acordul părţilor sau la iniţiativa uneia dintre părţi.

(2) Suspendarea contractului individual de muncă presupune suspendarea prestării muncii de către salariat şi a plăţii drepturilor salariale (salariu, sporuri, alte plăţi) de către angajator.

(3) Pe toată durata suspendării contractului individual de muncă, drepturile şi obligaţiile părţilor, în afară de cele prevăzute la alin.(2), continuă să existe dacă prin actele normative în vigoare, prin convenţiile colective, prin contractul colectiv şi prin cel individual de muncă nu se prevede altfel.

(4) Suspendarea contractului individual de muncă și reluarea activității de muncă, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 76 lit. a) şi b) şi art. 78 alin. (1) lit. d^1) şi e), se face prin ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) angajatorului, care se aduce la cunoştinţa salariatului, contra semnătură, cel tîrziu la data suspendării contractului individual de muncă sau a reluării activității de muncă.

110. **Art. 76.** „Contractul individual de muncă se suspendă în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor în caz de: g) trimitere în instanţa de judecată a dosarului penal privind comiterea de către salariat a unei infracţiuni incompatibile cu munca prestată, pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătoreşti; j) cerere a organelor de control sau de drept, conform legislaţiei în vigoare; n) în alte cazuri prevăzute de legislaţia în vigoare.

111. **Art. 81.** Temeiurile încetării contractului individual de muncă

(1) Contractul individual de muncă poate înceta: a) în circumstanţe ce nu depind de voinţa părţilor (art.82, 305 şi 310); a^1) prin acordul scris al părţilor (art. 82^1); b) la iniţiativa uneia dintre părţi (art.85 şi 86).

(3) Contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) angajatorului, care se aduce la cunoştinţa salariatului, sub semnătură, cel tîrziu la data eliberării din serviciu, cu excepția cazului în care salariatul nu lucrează pînă în ziua eliberării din serviciu (absenţă nemotivată de la serviciu, privaţiune de libertate etc.). Ordinul (dispoziţia,

decizia, hotărîrea) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă trebuie să conţină referire la articolul, alineatul, punctul şi litera corespunzătoare din lege.

112. **Art. 91.** „În scopul asigurării drepturilor şi libertăţilor omului şi cetăţeanului, în procesul prelucrării datelor personale ale salariatului, angajatorul şi reprezentanţii lui sînt obligaţi să respecte următoarele cerinţe:

a) prelucrarea datelor personale ale salariatului poate fi efectuată exclusiv în scopul îndeplinirii prevederilor legislaţiei în vigoare ...

b) la determinarea volumului şi conţinutului datelor personale ale salariatului ce urmează a fi prelucrate, angajatorul este obligat să se conducă de legislaţia în vigoare;

i) salariaţii nu trebuie să renunţe la drepturile lor privind păstrarea şi protecţia datelor personale;

113. **Art. 93 „**În scopul asigurării protecţiei datelor sale personale care se păstrează la angajator, salariatul are dreptul:

e) de a cere excluderea sau rectificarea datelor personale incorecte [...] În cazul în care angajatorul refuză să excludă sau să rectifice datele personale incorecte, salariatul este în drept să notifice în scris angajatorului dezacordul său motivat;

f) de a ataca în instanţa de judecată orice acţiuni sau inacţiuni ilegale ale angajatorului admise la obţinerea, păstrarea, prelucrarea şi protecţia datelor personale ale salariatului.

Prevederile relevante din Legea Nr. 489 privind sistemul public de asigurări sociale din 08 iulie 1999, în vigoare din 1 iulie 2000, *în redacţia din 31 decembrie 2021*

114. **Articolul 5.** Declaraţia privind evidenţa nominală a asiguraţilor şi declaraţia privind calcularea şi utilizarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii

(1) lit. c) declarația corectată – în modul stabilit la art. 188 din Codul fiscal nr. 1163/1997;

„(1[1]) Angajatorii, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare, sînt obligaţi să prezinte, pe suport de hîrtie sau utilizînd metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii digitale, informaţia privind stabilirea drepturilor sociale în sistemul public de asigurări sociale la data emiterii ordinului de acordare a concediului de îngrijire a copilului, ordinului de acordare a concediului paternal, ordinului de eliberare din cîmpul muncii.

(4) Declaraţiile prevăzute la alin.(1) şi (2) se depun la Serviciul Fiscal de Stat.

[...] Instrucţiunile privind modul de întocmire şi de prezentare a declaraţiilor se aprobă de Ministerul Finanţelor.

(5) Serviciul Fiscal de Stat furnizează Casei Naţionale informaţii referitoare la indicatorii dării de seamă privind reţinerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate [...] în modul şi în forma stabilite de Serviciul Fiscal de Stat de comun cu Casa Naţională.

Prevederile din Ordinul Ministerului Finanţelor nr.126 cu privire la aprobarea formularului tipizat (Forma IPC18) Darea de seamă privind reţinerea impozitului pe venit,

a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate și a Instrucțiunii cu privire la modul de completare a formularului nominalizat din 4 octombrie 2017, în vigoare la 1 ianuarie 2018 cu anexele aferente:

115. pct. 1. „În vederea executării prevederilor art.92 alin.(5) și ale art.133 alin.(2) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 8 februarie 2007, ediție specială), se aprobă:

Formular tipizat (Forma IRM19) Informația privind stabilirea drepturilor sociale şi medicale aferente raporturilor de muncă, conform anexei nr.3;

Instrucțiune cu privire la modul de completare a Informației privind stabilirea drepturilor sociale şi medicale aferente raporturilor de muncă (Forma IRM19), conform anexei nr.4;

Clasificatorul raporturilor de muncă, conform anexei nr.7;

Clasificatorul motivelor eliberării din câmpul muncii, conform anexei nr.8 [...]".

v.1. Anexa nr. 4 „INSTRUCȚIUNE cu privire la modul de completare a Informației privind stabilirea drepturilor sociale și medicale aferente raporturilor de muncă (Forma IRM19)"

116. Pct. 1. Prezenta Instrucțiune stabilește modul de completare a Informaţiei privind stabilirea drepturilor sociale şi medicale aferente raporturilor de muncă (Forma IRM19) care se întocmește pe un formular aprobat de Ministerul Finanţelor.

117. Pct. 2. Informația nominalizată se prezintă în termen de pînă la 10 zile lucrătoare de la data angajării sau modificării/încetării raporturilor de muncă, emiterii ordinului de acordare a concediului de îngrijire a copilului sau concediului paternal. Termenul de prezentare a informaţiei nominalizate (Forma IRM19) se determină începând cu ziua următoare după **data indicată în ordin**. [...]

118. Pct. 3 „Forma IRM19 se completează în corespundere cu **ordinele întocmite de către angajator** pentru următoarele situațiile ce ține de raporturile de muncă:

a) în cazul angajării sau modificării/încetării raporturilor de muncă;

[...]

119. **Pct. 4 „Informația indicată în corespundere cu ordinele întocmite de către angajator servește drept temei pentru stabilirea drepturilorsociale, atribuirea statutului de șomer și stabilirea ajutorului de șomaj, precum și acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală.**

120. **pct. 8 „** Informația (Forma IRM 19) se completează după cum urmează:

În preambulul Informației se reflectă:

în rubrica „**Denumirea contribuabilului" –** denumirea contribuabilului, care trebuie să corespundă cu cea indicată în documentele de înregistrare eliberate de către organele abilitate conform legislației în vigoare;

în rubrica „**Codul fiscal/IDNO”** – codul fiscal care reprezintă numărul personal de identificare al contribuabilului/ numărul de identificare de stat al unității de drept atribuite în modul stabilit de legislația în vigoare;

în rubrica „**Serviciul Fiscal de Stat”** – denumirea subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază se deservește contribuabilul, la care prezintă informația;

în rubrica „**Codul CNAS”** – semnul convențional de înregistrare, atribuit de către CNAS fiecărui plătitor de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat;

în rubrica „**Data prezentării”** – data efectivă a prezentării informației subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat.

În tabelul Informației se reflectă:

col. 1 – numărul curent al înscrierii efectuate;

col. 2 –numele şi prenumele persoanei fizice, conform datelor din actul de identitate;

col. 3 – numărul de identificare al persoanei (IDNP) din actul de identitate. Câmpul este obligatoriu pentru completare;

col. 4 – numărul codului personal de asigurate socială atribuit fiecărei persoane la momentul înregistrării in Registrul de stat at evidenței individuale. În cazul lipsei codului personal se va indica „0” (zero).

col. 5 – codul categoriei în care se regăseşte persoana asigurată în conformitate cu Clasificatorul categoriei persoanelor asigurate. Se indică categoria corespunzătoare riscului asigurat în care se află persoana. Nu se completează pentru persoanele angajate şi eliberate.

col. 6, 7 – data începerii şi încheierii perioadelor declarate conform codului din col. 5, care pot depăşi perioada de gestiune. Nu se completează pentru persoanele angajate şi eliberate.

[...] **col. 8 – codul raporturilor de muncă conform Clasificatorului raporturilor de muncă, potrivit anexei nr.7 la prezentul ordin;**

col. 9 – <u>codul motivului eliberării din funcţie conform Clasificatorului cu privire la motivul eliberării din câmpul muncii, potrivit anexei nr.8 la prezentul Ordin;</u>

<u>col. 10 – data atribuirii la codul indicat în col. 8.</u>

v.2. Anexa nr.8 (Clasificatorul motivelor eliberării din câmpul muncii), la Ordinul Ministerului Finanțelor nr.126 din 4 octombrie 2017, aprobată prin Anexa nr.4 la Ordinul Ministerului Finanțelor

121. Conform Clasificatorului motivelor eliberării din câmpul muncii, ca **situație privind motivele eliberării din cîmpul muncii pentru codul nr. 314 este prevăzută „** încetarea contractului de serviciu cu funcționarul public din alte motive”.

v.3. Anexa nr. 7 (Clasificatorul raporturilor de muncă) la Ordinul Ministerului Finanțelor nr.126 din 4 octombrie 2017, aprobată prin Anexa nr.3 la Ordinul Ministerului Finanțelor

122. Conform Clasificatorului raporturilor de muncă, ca situații privind raporturile de muncă, sunt prevăzute următoarele:

Codul nr. 01- ANGAJARE PE PERIOADĂ NEDETERMINATĂ

Codul 02- ÎNCETAREA RAPORTURILOR DE MUNCĂ

Codul 03- SUSPENDAREA CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ

Codul 04- ANULAREA SUSPENDĂRII CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ

Prevederile relevante din Codul Fiscal al RM nr. 1163 din 24 aprilie 1997

123. **Art. 11 alin. (1)** „Apărarea drepturilor şi intereselor contribuabilului se face pe cale judiciară sau pe alte căi prevăzute de prezentul cod şi de alte acte ale legislaţiei. Toate îndoielile apărute la aplicarea legislaţiei fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului".

124. Art. **92.** Achitarea impozitelor reţinute la sursa de plată şi prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat şi contribuabili a documentelor privind plăţile şi/sau impozitele, primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală reţinute şi contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate la sursa de plată

(2) Dările de seamă privind impozitul pe venit, privind primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală reţinute şi contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate se prezintă de către plătitorii veniturilor Serviciului Fiscal de Stat pînă la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plăţile, cu excepţia dării de seamă indicate la alin.(3), pentru care este prevăzut alt termen de prezentare.

(3) Persoanele care sînt obligate să reţină impozitul în conformitate cu art.69^{18} şi art.88–91 [...] vor prezenta Serviciului Fiscal de Stat, pînă la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, o dare de seamă, în care vor indica numele şi prenumele (denumirea), adresa şi codul fiscal al persoanei fizice sau juridice în folosul căreia au fost efectuate plăţile, precum şi suma totală a plăţii şi a impozitului pe venit reţinut. Această dare de seamă va include şi datele despre persoanele şi/sau veniturile scutite de impozitare prealabilă conform art.90, precum şi sumele veniturilor achitate în folosul lor. În cazul în care, pe parcursul perioadei fiscale, persoanele care sînt obligate să reţină la sursă impozitul se lichidează sau se reorganizează prin dezmembrare, acestea urmează să prezinte darea de seamă menţionată în termen de 15 zile de la data aprobării bilanţului de lichidare/ repartiţie a întreprinderii în proces de lichidare sau reorganizare.

(4^{1}) În cazul efectuării corectărilor în informaţia prezentată conform alin.(3), persoanele indicate la alin.(3) sînt obligate să informeze beneficiarul plăţilor în termen de 15 zile lucrătoare de la data efectuării modificării sau emiterii deciziei asupra cazului de încălcare fiscală.

(5) Ministerul Finanţelor stabileşte lista şi forma documentelor solicitate conform prezentului articol, precum şi modul de completare a acestora.

125. **Art. 187 alin. (4)** „Contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcţie de răspundere semnează darea de seamă fiscală, asumîndu-şi răspunderea prevăzută de lege pentru prezentarea de date şi informaţii false sau eronate.

(5) Darea de seamă fiscală se consideră prezentată la data la care Serviciul Fiscal de Stat o primeşte, dacă este întocmită în modul stabilit de legislaţia fiscală şi dacă este perfectată în modul reglementat de Serviciul Fiscal de Stat.

(7) Instrucţiunile privind modul de întocmire şi de prezentare a dărilor de seamă fiscale, inclusiv a celor unificate, se emit de Serviciul Fiscal de Stat dacă legislaţia fiscală nu prevede altfel.

126. **Art. 188** Darea de seamă fiscală corectată (Codul fiscal în redacția de la data depunerii acțiunii de contencios administrativ)

„(1) Darea de seamă fiscală corectată este versiunea dării de seamă fiscale precedente.

(2) Contribuabilul care descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conţine o greşeală sau o omisiune are dreptul să prezinte o dare de seamă fiscală corectată, conform formularului şi modului de întocmire în vigoare pentru darea de seamă fiscală care se corectează.

(4) Darea de seamă fiscală corectată nu va fi luată în considerare şi, prin urmare, nu va fi modificată darea de seamă precedentă dacă cea corectată a fost prezentată:

b) după emiterea de către conducerea organului care exercită controlul a unei decizii scrise cu privire la iniţierea efectuării unui control fiscal, al cărui obiect va fi şi darea de seamă prezentată greşit sau cu omisiuni;

c) pe o perioadă supusă unei verificări documentare sau după ea.

(4^1) Prin derogare de la prevederile alin.(4) din prezentul articol, darea de seamă fiscală corectată și prezentată în baza art.92 alin.(2) și (3) va fi luată în considerare după efectuarea controlului fiscal, iar darea de seamă precedentă va fi modificată doar dacă corectările au fost efectuate la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat.

127. Art. 188 alin. 2, 4, 4/1 din Codul fiscal modificat prin LP214 din 31.07.24, în vigoare din 01.01.2025 (în vigoare la data depunerii cererii de concretizare a acțiunii, prin care s-a menținut solicitările din acțiunea inițială)

„(2) Contribuabilul care descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conţine o greşeală sau o omisiune are dreptul să prezinte o dare de seamă fiscală corectată, conform formularului şi modului de întocmire în vigoare pentru darea de seamă fiscală care se corectează. Cu excepția dărilor de seamă fiscale prin care se efectuează corectări aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, contribuabilul este în drept să prezinte darea de seamă fiscală corectată nu mai târziu de 6 ani de la termenul-limită de prezentare a dării de seamă fiscale care se corectează.

(4) Darea de seamă fiscală corectată nu va fi luată în considerare şi, prin urmare, nu va fi modificată darea de seamă precedentă dacă cea corectată a fost prezentată: d) mai târziu de 6 ani de la termenul-limită de prezentare a dării de seamă fiscale care se corectează, cu excepția dărilor de seamă fiscale prin care se efectuează corectări aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

(4^1) Prin derogare de la prevederile alin.(4) din prezentul articol, darea de seamă fiscală corectată și prezentată în baza art.92 alin.(2) și (3) va fi luată în considerare după efectuarea

controlului fiscal, iar darea de seamă precedentă va fi modificată doar dacă corectările au fost efectuate la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat.

IV. APRECIEREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

A. Cu privire la admisibilitatea acțiunii

128. Examinând acțiunea de contencios administrativ, audiind explicațiile părților prezente în proces, cercetând probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legilor aplicabile, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea în contencios administrativ înaintată de Eduard Balica împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu privire la impunere la acțiune, este admisibilă.

129. Prevederile art.207 din Codul Administrativ enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ.

130. *Cu privire la competența instanței*. Litigiul dedus judecății privește contestarea activității administrative a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), autoritate publică centrală, care, în regim de putere publică, a operat înregistrări referitoare la raporturile de serviciu ale funcționarului public Eduard Balica (codul 314 în Forma IRM 19 la 31.12.2021, fapt reflectat în extrasul de cont al reclamantului eliberat de CTAS Fălești). Activitatea contestată se circumscrie definiției activității administrative din art. 5 Cod administrativ. Pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ competența revine Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani; acțiunea fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale de competență materială și teritorială în materie de contencios administrativ împotriva unei autorități publice cu sediul în mun. Chișinău.

131. Cu privire la competența instanței, se ține cont și de dispozițiile articolului 68 din Legea nr. 158/2008:„Cauzele care au ca obiect raporturile de serviciu sînt de competenţa instanţelor de contencios administrativ, cu excepţia situaţiilor pentru care este stabilită expres prin lege competenţa altor instanţe”. Deoarece litigiul vizează în mod direct modul în care au fost reflectate, modificate sau stinse raporturile de serviciu ale reclamantului în evidențele statului, instanța de contencios administrativ este singura abilitată să restabilească legalitatea.

132. *Cu privire la obiectul acțiunii*. Instanța de judecată reține că, în materia contenciosului administrativ, procesul nu este guvernat de un formalism rigid, ci de principiul protecției efective a drepturilor. Astfel, prin prisma art. 219 alin. (1) și (2) din Codul administrativ „Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor [...] Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces”.

133. Mai mult, conform art. 219 alin. (3) CA, instanța beneficiază de o libertate procedurală specifică în vederea restabilirii legalității, stipulându-se că: „Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces”.

134. Pentru a determina felul acțiunii conform art. 206 din Codul administrativ, instanța trebuie să stabilească natura activității administrative vizate.

135. Astfel, conform art. 5 Codul administrativ „Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

136. Din art. 5 menționat *supra,* instanța deduce că obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie: actul administrativ individual (art. 10 din Codul Administrativ)/normativ (art. 12 din Codul Administrativ); contractul administrativ (art. 13 din Codul Administrativ); actul real (art. 14 din Codul Administrativ); operațiunile administrative (art. 15 din Codul Administrativ) nesoluționarea in termen legal a unei cereri.

137. Conform art. 14 alin. (1) și (2) din Codul administrativ: „(1) Actul real este activitatea administrativă de drept public care nu are drept scop o reglementare concretă sau abstractă, ci un rezultat real. (2) Sînt acte reale, în special*, informațiile,* avertizările sau recomandările autorităților publice și *acțiunile întreprinse de acestea*. (3) În măsura în care prevederile prezentului cod nu conțin reglementări imperative, în privința actelor reale se aplică corespunzător dispozițiile referitoare la actele administrative individuale, dacă acest lucru nu este exclus în baza diferențelor dintre actul administrativ individual și actul real”.

138. Instanța reține că reclamantul Eduard Balica solicită:

- Anularea răspunsului nr. 19-657 din 13 februarie 2024;
- Anularea răspunsului nr. 1450 din 28 martie 2024;
- impunerea ANSA la prezentarea ordinului de eliberare din funcție care a stat la baza înregistrării codului nr. 314 „încetarea contractului de serviciu cu funcționarul public din alte motive”
- impunerea ANSA la corectarea informației Formei IRM 19 depusă la 31.12.2021.
- repararea prejudiciului moral în mărime de 40 000,00 MDL cauzat prin nesoluționarea în termenul legal a cererii prealabile.

139. Din pretențiile reclamantului rezidă solicitarea de a obliga pârâtul să prezinte actul care a stat la baza înregistrării codului nr. 314 în forma IRM 19, fapt reflectat în Extrasul de cont al relamantului, eliberat de CTAS Fălești și solicitarea de corectare a acestei informații.

140. Instanța reține că prezentarea de către angajator (la caz de ANSA) a informației (Forma IRM 19) către Serviciul Fiscal de Stat (care ulterior este prelută de celelate autorități, precum CTAS Fălești în extrasul de cont al asiguratului) în conformitate cu Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 126/2017, Codul Fiscal, nu constituie emiterea unui act administrativ individual în sensul art. 10 din Codul administrativ, deoarece nu reglementează de sine stătător un caz, ci este o transmitere de date faptice. Această acțiune reprezintă un act real, în sensul art. 14 alin. (2) din Codul administrativ (informații și acțiuni întreprinse de autorități).

141. Odată ce informația a fost transmisă către Serviciul Fiscal de Stat, fiind preluată și de către CTAS Fălești, aceasta a părăsit sfera internă a autorității pârâte, devenind un act real în

sensul art. 14 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, care produce un rezultat material direct asupra drepturilor reclamantului.

142. Respectiv, instanța constată că transmiterea acestor date în sistemul informațional al statului a creat o realitate electronică eronată și a produs un rezultat real și imediat: modificarea statutului de asigurat al reclamantului și a stagiului său de cotizare în evidențele CTAS.

143. Instanța constată că în esență reclamantul nu vrea anularea unui ordin de eliberare a sa din 31.12.2021 (care nici nu există), ci înlăturarea unui rezultat material vătămător prin radierea codului 314, care poate fi realizat prin depunerea de către pârât a Formei IRM 19 de corectare a datelor pentru perioada 31.12.2021.

144. Conform art. 206 alin. (1) lit. c),, (1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare). Prin acțiunea de contencios administrativ, reclamantul cere impunerea la acțiune, obligarea ANSA să depună darea de seamă (informația IRM 19) rectificată în sensul excluderii codului nr. 314 din 31.12.2021, fapt care ulterior va determina modificarea informației din extrasul de cont eliberat de CTAS Fălești.

145. Totodată, solicitarea reclamantului de a i se prezenta ordinul de eliberare în baza căruia a fost efectuată înregistrarea codului nr. 314 din 31.12.2021 în extrasul de cont eliberat de CTAS Fălești, se subsumează unei **acțiuni în constatare** prevăzute de art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ - constatarea inexistenței unui act administrativ individual care să justifice înregistrarea codului 314 la 31.12.2021, ori constatarea inexistenței unui raport juridic de încetare a relațiilor de muncă la data de 31.12.2021, în lipsa unui act administrativ.

146. Cu privire la vătămarea unui drept propriu, prevăzut de lege. Art. 53 alin. (1) din Constituția RM, relevă ca ,,persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei".

147. Această normă constituțională este prevăzută și în art. 189 alin. (1) CA, care prevede că: „Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ".

148. De asemenea, instanța reține că în temeiul art. 17 din Codul administrativ, ,,drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă". În accepțiunea art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, ,,controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente".

149. Reclamantul Eduard Balica justifică un interes personal și direct, deoarece raportarea eronată de către ANSA către autoritățil competente (Serviciul Fiscal de Stat) a Codului 314 (încetarea contractului de serviciu cu funcţionarul public din alte motive") la 31.12.2021 și a codului Codul 02- Încetarea Raporturilor De Muncă în loc de Codul 03

(Suspendarea Contractului Individual De Muncă) în evidențele CTAS Fălești îi afectează dreptul la vechimea în muncă, stagiul de cotizare. Astfel, vătămarea este una certă și actuală.

150. Astfel, instanța constată că dreptul vătămat în sensul art. 17 CA este dreptul la protecția datelor cu caracter persoanl/corectitudinea datelor din sistemul public de asigurări sociale și dreptul la menținerea statului de funcționar public suspendat (conform art. 55 alin. (3) din Legea nr. 158/2008. Astfel, reclamantul are calitate procesuală activă, justificând un interes legitim și o vătămare directă.

151. Potrivit art. 93 lit. f) din Codul muncii, salariatul are dreptul *„de a ataca în instanţa de judecată orice acţiuni sau inacţiuni ilegale ale angajatorului admise la obţinerea, păstrarea, prelucrarea şi protecţia datelor personale”*. Inserarea unui cod de încetare (314) în locul menținerii stării de suspendare afectează direct istoricul profesional și drepturile sociale ale reclamantului.

Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar

152. Conform art. 162 alin. (1) din Codul administrativ, procedura prealabilă este obligatorie, de regulă, pentru actele administrative individuale.

153. Având în vedere că obiectul litigiului vizează contestarea unor acte reale (înscrierea codului în Forma IRM 19 și transmiterea către autoritățile competente- Serviciul Fiscal de Stat, CTAS Fălești), instanța atestă că pentru clarificarea situației direct cu autoritatea, reclamantul a întreprins demersurile necesare, după cum urmează:

- cererea din 15 mai 2023 (**f.d. 7**) expediată pârâtului, prin intermediul poștei electronice la 25 mai 2023, prin care a solicitat explicarea temeiului legal de încetare a contractului de serviciu cu funcționarul public din alte motive din 31.12.2021 stipulate în extrasul din cont a persoanei fizice Eduard Balica, conform motivului eliberării (314) eliberat de CTAS Fălești.

Tot la 25 mai 2024 cancelaria ANSA a expediat pin poșta electronică confirmarea recepționării „Recepționat” (f.d. 8; 37), dar nu a expediat răspunsul (fapt ce constituie respingere tacită a cererii conform art. 64 alin. (2) CA).

- cererea repetată din 26 ianuarie 2024 (**f.d. 15, 49**). Conform copiei avizului de recepție, cererea a fost recepționată de pârât la 31 ianuarie 2024. (f.d. 16; 50). Cererea a fost înregistrată la ANSA la 31 ianuarie 2024, cu nr. de intrare B-90/24. (f.d. adm. 34). La cererea nr. B-90/24 din 31 ianuarie 2024 a fost emis Răspunsul ANSA nr. 19-657 din 13 februarie 2024.
- cererea Prealabilă din 16 martie 2024 (**f.d. 18-19;** 53-55), înregistrată la ANSA 18 martie 2024 cu nr. B-239/24 (f.d. adm. 38-39). Prin Răspunsul ANSA nr. 15-1450 din 28 martie 2024, la cererea prealabilă nr. B-239/24 din 18 martie 2024, s-au respins pretențiile invocate în cererea prealabilă.

Prin răspunsurile date, autoritatea pârâtă și-a expus refuzul de a modifica datele. Astfel, condiția accesului la justiție este respectată.

154. *Cu privire la termenul sesizării instanței.* Conform art. 209 alin. (3) din Codul administrativ „Pentru acțiunea în realizare, acțiunea în constatare și acțiunea de control normativ

nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ". Astfel, instanța constată că acțiunea privind impunerea la acțiune (corectarea informației), constatarea inexistenței actului administrativ ce a stat la baza înregistrării codului nr. 314 la 31.12.2021 poate fi depusă oricând, reclamantul nefiind legată de un termen de decădere, atât timp cât dreptul nu s-a prescris. Însă solicitarea anulării răspunsurilor, pe care instanța le califică ca act administrativ individual defavorbabil în sensul art. 10 și 11, 14 alin. (3) din Codul administrativ este condiționată de respectarea termenului legal de sesizare a instanței. Astfel, conform **Articolului 209 alin. (1) CA**: *„Acţiunea în contestare se depune în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau de la data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluţionarea acesteia."* La caz, decizia ANSA asupra cererii prealabile a fost emisă la **28.03.2024**. Acțiunea a fost depusă în instanță la data de **22.04.2024,** conform datei menționate pe plic (f.d. 21). Între aceste două date s-au scurs 25 de zile, încadrându-se în termenul de decădere de 30 de zile.

155. Verificând celelalte motive de inadmisibilitate, instanța constată că la caz, *nu există o hotărâre definitivă pe acelaşi obiect şi între aceleaşi părţi* (art. 207 alin. 2 lit. a CA).

156. Sub aspectul calității procesuale și al reprezentării, instanța constată că acțiunea a fost depusă personal de către reclamantul Balica Eduard, persoană care revendică vătămarea unui drept al său (dreptul la o evidență corectă a stagiului de cotizare și a motivului încetării raporturilor de serviciu). Astfel, condiția prevăzută la art. 207 alin. (2) lit. g) din Codul administrativ (acțiunea depusă de o persoană fără împuterniciri) nu este incidentă.

157. De asemenea, instanța nu a indentificat vreuna dintre situațiile prevăzute la art. 207 alin. (2) Cod administrativ care ar determina inadmisibilitatea acțiunii.

158. Așadar, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, instanța de judecată constată că reclamantul Eduard Balica este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a respectat procedura de adresare în instanța de judecată, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care considerente cauza urmează a fi examinată în fond, pentru a se stabili dacă aplicarea codului 314 la 31.12.2021 în cazul reclamantului, în contextul HG nr. 112/2021, a fost justificată sau nu.

B. **Cu privire la temeinicia acțiunii în contenciosul administrativ**

159. Conform art. 194 din Codul administrativ, în procedura în prima instanţă [...] se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

160. Conform art. 219 din Codul administrativ ,,(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

(2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată

indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

(3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

(4) Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

161. Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169–171.

162. Astfel, potrivit art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, ,,fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate".

163. Cu privire la sarcina probațiunii, art. 93 alin. (1), (2) din Codul administrativ, prevede,, Fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. (2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale".

164. În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, ,,instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului".

165. În conformitate cu art. 122 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

166. **În acord cu obligația legală de a cerceta din oficiu starea de fapt în baza tuturor probelor legal admisibile (art. 22 alin. (1) coroborat cu art. 194, 219 alin. (1) din Codul administrativ, art.118 alin. (3), 121 CPC), instanța de judecată, reține din explicațiile părților și mijloacele probatorii administrate/cercetate, următoarele circumstanțe de fapt relevante.**

i. Angajarea și suspendarea inițială a raporturilor de serviciu în legătură cu cauza penală pornită și desfășurată în privința reclamantului

167. Conform Ordinului ANSA nr.07 din 05.02.2013, Eduard Balica a fost angajat prin transfer în funcția de șef subdiviziune teritorială, Direcțai raională Fălești a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor începînd cu 06.02.2013.

168. La 17.09.2018 a fost emis Ordinul ANSA nr.754-p cu privire la suspendarea raporturilor de seriviciu, în temeiul ordonanței de punere sub învinuire din 06.09.2018 prin care este învinuit în cadrul cauzei penale nr 2018978124 de comiterea infracțiunii prevăzute la at. 42 alin. (2) lit. b)/1 și c) Cod penal, Încheierii de aplicare a măsurii preventive „arestare la

domiciliu” din 07.09.2018, dosar nr.12-îj_14-59019-06092018 (268/18) și a dispozițiilor art. 51, 53 lit.a) al Legii cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, prin care s-a dispus :

Suspendarea raporturilor de serviciu cu dl Eduard Balica, şef al Direcţiei-Raionale pentru Siguranţa Alimentelor Făleşti al Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor, începînd cu data de 05.09.2018 și până la momentul în care motivele ce au provocat suspendarea raporturilor de seriviciu încetează (f.d. adm. 1).

169. La 14.11.2018 s-a emis Ordinul ANSA nr.1132-p cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu, în temeiul cauzei penale nr. 2018978124 din 6 septembrie 2018 privind comiterea infracțiunii prevăzută la art. 41 alin. (2), (4), art. 327 alin. (2) lit. b^1), c) din Codul penal, a scrisorii nr. 10129 din 30.10.2018 parvenită de la dl Lilian Rudei Procuror în Procuratura Anticorupţie, precum și în temeiul subpct. 11), pct. 13 al Regulamentului cu privire la organizarea şi funcţionarea Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 600 din 27.06.2018, art. 51, art. 53 lit. c) Legea nr. 158 din 04.08.2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, s-a dispus :

1. Se ia act de demersul dlui Lilian Rudei Procuror în Procuratura Anticorupţie nr.10129 din 30.10.2018 privind confirmarea statutului dlui Balica Eduard în cadrul cauzei penale care are calitatea de învinuit.

2. Se prelungeşte din data de 05.10.2018 suspendarea raporturilor de serviciu ale dlui Balica Eduard Anatolie, şef al Direcţiei Raionale pentru Siguranţa Alimentelor Făleşti din cadrul Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor, pînă în momentul în care motivele ce au provocat suspendarea raporturilor de serviciu încetează. (f.d.adm. 2)

170. Prin sentința nr. 1-219/119 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, din 28 decembrie 2020, s-a hotărât : Se achită Balica Eduard învinuit în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod Penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (f.d.adm. 10-14).

171. Prin Decizia nr. 1a-37/2021 a Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2022, s-a respins apelul declarat de procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Diaconu Iulian împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, din 28 decembrie 2020, cu menținerea sentinței primei instanțe fără modificări. (f.d. adm. 15)

172. Prin cererea din 15 aprilie 2022, adresată ANSA reclamantul Eduard Balica a solicitat: anularea Ordinului din 17 septembrie 2018 „cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu”, în legătură cu faptul că Curtea de Apel Bălți a menținut fără modificări sentința de achitare a primei instanțe, anexând copia sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 28 decembrie 2020 și a deciziei Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2022 (f.d. adm. 9).

173. Prin Decizia nr. 1 ra-978/2022 a Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2022, pronunțată motivarea la 10 februarie 2023, s-a admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, s-a casat integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălțidin 13 aprilie 2022 în cauza penală în privința lui Balica Eduard, cu dispunerea rejudecării cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. (f.d. adm. 16-25)

i. Apariția litigiului curent: Înregistrarea eronată a codului nr. 314 din 31.12.2021 în Extrasul de cont a reclamantului

174. La 26 octombrie 2021, în contextul reorganizării instituționale (HG nr. 600/2018 și HG nr. 144/2021), ANSA, în persoana directorului Radu Musteață, a emis ordinul nr 1831 cu privire la posibila disponibilizare, ,,în temeiul prevederilor Codului Muncii al RM nr.156-XV din 28.03.2003, Legii nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică şi statutul funcționarului public și întru executarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr.600 din 27.06.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor, punerea în aplicare a Statelor de personal avizate de Cancelaria de Stat al Republicii Moldova cu numerele 76-98 din 19.10.2021, s-a ordonat:

1. Se ia act de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 600 din 27.06.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor, modificată prin Hotărârea Guvernului nr.144 din 25.08.2021 cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului şi abrogarea unei hotărâri de guvern.

2. Se preavizează privind posibila disponibilizare, funcţionarii publici din cadrul Direcţiilor teritoriale pentru siguranţa alimentelor, cu acordarea reducerii programului de muncă cu 1 oră zilnic, fără reducerea salariului cuvenit, în temeiul art. 63 alin. (1) lit.c), alin. (2) şi alin.(3) din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică şi statutul funcționarului public (conform anexelor) începând cu 26.10.2021.

3. Se preavizează privind posibila disponibilizare angajații Direcțiilor teritoriale pentru siguranța alimentelor, care ocupă posturi de personal de specialitate și personal auxiliar ale căror locuri de muncă urmează a fi reduse (după caz), cu acordarea salariatului ce urmează a fi concediat o zi lucrătoare pe săptămână cu menținerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă (conform anexelor), începînd cu 26.10.2021.

4. Se stabileşte în sarcina Direcţiilor teritoriale pentru siguranţa alimentelor: a) aducerea la cunoștință a prezentului ordin în termen de 3 zile lucrătoare: b) colectarea cererilor privind eliberarea prin transfer către subdiviziunile teritoriale și transmiterea imediată Direcției resurse umane până la 29.10.2021; c) emiterea ordinelor de numire în funcție prin transfer în cadrul DTSA, începînd cu 01.11.2021.

5. Se stabileşte în sarcina Direcției resurse umane:

a) Informarea Agenției pentru ocuparea forței de muncă privind disponibilizarea fiecărui salariat în parte, în conformitate cu prevederile art.28 din Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forţei de muncă și asigurarea şomaj.

b) Adresarea către organul sindical în vederea obținerii opiniei consultative privind concedierea salariaţilor respectivi.

c) Elaborarea ordinelor de eliberare prin transfer ale angajaților în perioada preaviz, în funcțiile publice și posturile vacante sau temporar vacante existen corespunzătoare, în interesul serviciului sau la cerere din cadrul ANSA, că DTSA.

6. Controlul asupra executării prezentului ordin îl exercit personal". (f.d. adm. 6-6 verso)

175. Conform anexei nr. 12 la Ordinul ANSA nr. 1831-p din 26 octombrie 2021 în lista anagajaților supuși posibil disponibilizării din cadrul Direcției teritoriale pentru siguranța alimentelor Fălești (cu raza de acoperire și a raionului Glodeni), se regăsește în nr. de ordine 2, Balica Eduard, funcția de șef subdiviziune teritorială, în dreptul căruia este notat ,,suspendat". Instanța remarcă că lista angajaților supuși posibilei disponibilizării a fost semnată de angajați în mod olograf, fiind adusă la cunoștința acestora la 26 octombrie 2021, cu excepția a doi angajați aflați în concediu și a lui Eduard Balica. Respectiv, în dreptul lui Eduard Balica lipsește semnătura și data aducerii la cunoștință, fiind doar nota ,,suspendat". (f.d. adm. 7)

176. Conform extrasului de cont al persoanei fizice Eduard Balica, eliberat de CTAS Fălești, la rubrica Istoria relațiilor de muncă, la modificarea relațiilor de muncă sunt indicate în dreptul cu agentul economic Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor următoarele coduri (descifrat conform anexei nr. 7 la Ordinul MF nr. 126/2017, cu datele aferente:

- 03- 01.01.2019 suspendarea contractului individual de muncă
- **02 (Încetarea Raporturilor De Muncă) fiind completată cu rubrica motivul eliberării din funcție prin adăugarea codului nr. 314 data 31.12.2021 (care potrivit anexei nr. 8 la ordinul MF nr. 126/2017„314- încetarea contractului de serviciu cu funcţionarul public din alte motive") – anume aceaste înscrieri sunt contestate de reclamant.**
- 03 - 06.06.2023 (suspendarea contractului individual de muncă)
- 03-17.05.2024 (suspendarea contractului individual de muncă)
- 04 – 05.06.2024 (anularea suspendării contractului individual de muncă)
- 03 – 06.06.2024 (suspendarea contractului individual de muncă)
- 04 – 02.09.2024 (anularea suspendării contractului individual de muncă)

177. Astfel, deși la acel moment raporturile de serviciu erau oficial suspendate, **la data de 31.12.2021**, ANSA a operat modificări în sistemul electronic (Forma IRM 19), transmițând către Serviciul Fiscal de stat, CTAS Fălești informația privind încetarea raporturilor de muncă.

ii. Raporturile de muncă dintre ANSA şi reclamant, ulterior completării formularului IRM 19 și transmiterii acestuia către autorități (Serviciul Fiscal de Stat, CTAS Fălești). Litigiul paralel doveditor.

178. Instanța atestă că, deși ANSA a raportat electronic încetarea raporturilor la 31.12.2021, autoritatea pârâtă a continuat să trateze reclamantul ca fiind angajat (suspendat) și pe parcursul anului 2022.

179. Astfel, la 21 aprilie 2022, ANSA a emis un nou Ordin nr.479-p din 21 aprilie 2022 cu privire la posibila disponibilizare, în temeiul art.86 alin.(1) lit.c), art.87, art.88 din Codul Muncii, art.63 alin.(41) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public şi întru executarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr.600/2018 cu privire la organizarea şi funcţionarea Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor, punerea în aplicare a Statului de personal avizat de Cancelaria de Stat a Republicii Moldova cu numărul 86 din 19.10.2021, prin care s-a ordonat:

1. Se ia act de prevederile Hotărârii Guvernului nr.600/2018 cu privire la organizarea şi funcţionarea Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 144/2021 cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului şi abrogarea unei hotărâri de guvern;

2. Se preavizează privind posibila disponibilizare, dl Eduard Balica, şef subdiviziune teritorială, Direcţia raională pentru siguranţa alimentelor Fălești, în temeiul art.63 alin.(1) lit.c) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, începând cu 22.04.2022;

3. Se stabileşte în sarcina Direcţiei resurse umane :

a) Aducerea la cunoştinţă a prezentului ordin;

b) Propunerea funcţiilor vacante sau temporar vacante existente corespunzătoare;

c) Informarea Agenţiei pentru Ocuparea Forţei de Muncă privind disponibilizarea dlui Eduard Balica, în conformitate cu prevederile art.28 din Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forţei de muncă şi asigurarea de şomaj;

d) Adresarea către organul sindical în vederea obținerii opiniei consultative privind concedierea dlui Eduard Balica (f.d. adm. 8, 26).

180. Prin cererea din 25.05.2022, adresată ANSA reclamantul Eduard Balica a solicitat : anularea Ordinului din nr.479-p din 21.04.2022 „Cu privire la posibila disponibilizare”, iar prin decizia nr.10/3881 din 07.06.2022 cererea prealabilă a fost respinsă.

181. Prin Ordinul ANSA nr.523-p din 27 mai 2022, cu privire la eliberarea din funcție publică a dlui Balica Eduard, șef subdiviziune teritorială, Direcția raională pentru siguranța alimentelor Fălești, s-a ordonat :

1. Se eliberează din funcţia de şef subdiviziune teritorială, Direcţia raională pentru siguranţa alimentelor Fălești, dl Balica Eduard, **începând cu data de 03.06.2022;**

2. Se atribuie Direcţiei resurse umane sarcina eliberării din funcţia publică a dlui Balica Eduard, şef subdiviziune teritorială, Direcţia raională pentru siguranța alimentelor Fălești, începând cu data de 03.06.2022;

3. Se atribuie sarcina Serviciului evidenţă contabilă şi juridică, Direcţia teritorială pentru siguranţa alimentelor Fălești (cu raza de acoperire şi a raionului Glodeni) :

4.1 achitarea indemnizaţii de eliberare din serviciu calculate în corespundere cu vechimea în serviciul public de 10 ani 06 luni, în mărime de 4 salarii medii lunare, care se achită lunar în termen de 4 luni, începând cu prima zi a lunii următoare celei în care funcţionarul public a fost eliberat;

4.2 achitarea unei indemnizaţii de şomer în mărime de un salariu mediu lunar la prezentarea actelor confirmative privind înregistrarea statutului de şomer;

4.3 achitarea compensaţiei pentru 26 zile calendaristice ale concediului de odihnă anual nefolosit, pentru perioada de activitate 01.01.2018-05.09.2018.

4. Se atribuie sarcina dlui Cenuşa Sergiu, şef subdiviziune teritorială, Direcția teritorială pentru siguranţa alimentelor Fălești (cu raza de acoperire şi a raionului Glodeni) aducerea la

cunoştinţa titularului funcţiei prevederile prezentului ordin sub semnătură până la data de 30.05.2022 inclusiv.

5. Prezentul ordin se contestă direct în instanţa de judecată (Judecătoria Chişinău. sediul Râşcani, mun. Chişinău, str. Kiev, 3), în termen de 30 zile de la data comunicării sau notificării acestuia (f.d. adm. 27-30).

182. La 27 iunie 2022 Balica Eduard a înaintat acțiune de contencios administrativ împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), terț Cenușă Serghei, cu privire la anularea ordinului directorului general al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 754-p „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu" din 17 septembrie 2018, anularea Ordinului directorului ANSA nr. 1132-p „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu" din 14 noiembrie 2018, anularea Ordinului nr. 479- P din 21 aprilie 2022 al ANSA, anularea ordinului Directorului general al ANSA nr. 523- p din 27 mai 2022 cu privire la eliberarea din funcție publică, reîncadrarea lui Balica Eduard în funcția de șef subdiviziune teritorială, Direcția raională pentru siguranța alimentelor Fălești.

183. Prin Hotărârea nr. 3-1549/22 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 23 mai 2023, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Balica Eduard a fost admisă parțial. S-a anulat Ordinul nr. 754p din 17 septembrie 2018 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu", Ordinul nr. 1132-p din 14 noiembrie 2018 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu", decizia nr.10/2187 din 13 mai 2022 adoptată în procedura prealabilă, Ordinul nr. 479-P din 21 aprilie 2022 „Cu privire la posibila disponibilizare", decizia nr.10/3881 din 7 iunie 2022 adoptată în procedura prealabilă, precum și Ordinul nr. 523-p din 27 mai 2022 „Cu privire la eliberarea din funcție publică a lui Balica Eduard, șef subdiviziune teritorială, Direcția raională pentru siguranța alimentelor Fălești". S-a obligat Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor să emită ordin în temeiul căruia să dispună restabilirea lui Eduard Balica în funcție echivalentă cu cea deținută anterior încetării raportului de serviciu. În rest, acțiunea s-a respins.

184. La 24 mai 2023 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 mai 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

185. Prin Decizia nr. 3a-1015/23 a Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2024, a fost admis apelul declarat de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Sa casat parțial hotărârea din 23 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în partea în care au fost admise pretențiile privind anularea ordinelor ANSA nr. 754-p din 17 septembrie 2018 și nr. 1132-p din 14 noiembrie 2018, cu emiterea în această parte a unei noi decizii, prin care: Sa respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Balica Eduard împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în partea pretențiilor privind anularea ordinului ANSA nr. 754-p din 17 septembrie 2018 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu" și ordinului nr. 1132-p din 14 noiembrie 2018 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu". În rest, hotărârea din 23 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a menținut fără modificări.

186. La 26 aprilie 2024, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, a depus recurs împotriva deciziei din 23 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, iar la 25 iulie 2024, a

prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

187. La 21 iunie 2024, Balica Eduard, a depus recurs împotriva deciziei din 23 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, iar la 29 august 2024, a prezentat motivarea recursului, completat ulterior, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

188. Prin Decizia nr. 3ra-603/24 a Curții Supreme de Justiție, din 19 iunie 2025, s-a admis recursul declarat de declarat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și recursul declarat de Balica Eduard; s-a casat integral decizia din 23 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Balica Eduard împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, terț Cenușă Serghei, cu privire la anularea actelor administrative și restabilirea în funcție; s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Centru, în alt complet de judecată.

189. Astfel, instanța subliniază că actele de suspendare din 2018 și actele de eliberare din 2022 fac obiectul unui *litigiu de contencios administrativ separat*, care în prezent se află la rejudecare în instanța de apel, conform Deciziei CSJ nr. 3ra-603/24 din 19.06.2025. Existența acestui litigiu paralel, în coroborare cu explicațiile pârâtului date în ședința de judecată, precum și în referință precum că alt ordin de eliberare din funcție decât ordinul nr. 523-p din 27 mai 2022 în privința lui Eduard Balica nu a fost emis de autoritatea pârâtă, **demonstrează fără echivoc că la data de 31.12.2021 (data înscrierii codului 314 în Forma IRM 19, reflectat în Extrasul de cont a reclamantului, eliberat de CTAS Fălești) nu exista un act administrativ individual de eliberare din funcție a lui Eduard Balica, deci că raporturile de serviciu nu erau încetate.**

iii. Respectarea procedurii prealabile privind contestarea înregistrării în Extrasul de cont al persoanei fizice Eduard Balica, eliberat de CTAS Fălești, a codului 314 din 31.12.2021.

190. Aflând despre înscrierea codului 314 în Extrasul său de cont aferent datei de 31.12.2021, reclamantul Eduard Balica, prin cererea din 15 mai 2023, expediată prin intermediul poștei electronice la 25 mai 2023, adresată directorului general al ANSA, Radu Muteață, a solicitat explicarea temeiului legal de încetare a contractului de serviciu cu funcționarul public din alte motive din 31.12.2021 stipulate în extrasul din cont a persoanei fizice Eduard Balica, conform motivului eliberării (314) eliberat de CTAS Fălești. (f.d. 7) Tot la 25 mai 2024 cancelaria ANSA a expediat pin poșta electronică confirmarea recepționării ,,Recepționat" (f.d. 8; 37) , însă reclamantul așa și nu a primit răspuns a cererea dată.

191. O cerere repetată, cu același conținut ca în cererea din 15 mai 2023, a fost depusă de Eduard Balica la 26 ianuarie 2024 (f.d. 15; 49). Conform copiei avizului de recepție, cererea a fost recepționată de pârât la 31 ianuarie 2024. (f.d. 16; 50). Cererea a fost înregistrată la ANSA la 31 ianuarie 2024, cu nr. de intrare B-90/24. (f.d. adm. 34).

192. Prin Răspunsul ANSA nr. 19-657 din 13 februarie 2024, la cererea nr. B-90/24 din 31 ianuarie 2024 , s-a menționat *„ Prin Ordinul directorului general nr. 07 din 05.02.2013,*

Eduard Balica a fost numit în funcție publică de şef subdiviziune teritorială, Direcţia raională Făleşti a Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor. Astfel, la 27.06.2018 a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 600 cu privire la organizarea şi funcţionarea Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor, care a intrat în vigoare la 29.06.2018, potrivit căreia s-a produs reorganizarea de tip fuziunea prin contopire şi au fost constituite 23 subdiviziuni teritoriale (cu statut de direcţie) a Agenției. Din subdiviziunea teritorială Direcţia raională pentru siguranța alimentelor Făleşti şi subdiviziunea teritorială Direcţia raională pentru siguranța alimentelor Glodeni, subdiviziuni teritoriale distincte, a fost creată o altă instituţie publică-Direcţia teritorială pentru siguranța alimentelor Făleşti (cu raza de acoperire şi a raionului Glodeni). Ulterior, prin Hotărârea Guvernului nr. 112 din 14.07.2021 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 600/2018 cu privire la organizarea şi funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor, a fost modificat pct. 22 cu următorul cuprins: "Subdiviziunile teritoriale ale Agenției sunt subdiviziuni teritoriale ***cu statut de direcţie, posedă personalitate juridică*** *şi dispun de ştampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriale, precum şi de alte atribute stabilite în cadru normative". Reieşind din modificarea operată,* ***la 19.10.2021****,* ***de către Cancelaria de stat, s-a aprobat pozitiv statul de personal al Direcției teritoriale pentru siguranța alimentelor Fălești (cu raza de acoperire și a raionului Glodeni), potrivit căruia toți angajații direcției nominalizate supra au fost eliberați prin transfer din cadrul Agenției****. Subsecvent, se menționează că,* ***în baza modificărilor operate la Hotărârea Guvernului nr. 600/2018*** *cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor,* ***la 31.12.2021, a fost completată informația privind stabilirea drepturilor sociale și medicale aferente raporturilor de serviciu (Forma IRM 19) a angajaților care au fost eliberați prin transfer din cadrul Agenției către Direcția teritorială pentru siguranța alimentelor Fălești (cu raza de acoperire și a raionului Glodeni), cu personalitate juridică.*** *În cazul în care nu este de acord cu prezentul răspuns, este în drept sa înainteze o cerere prealabilă la sediul Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor, (mun. Chişinău, str. Mihail Kogălniceanu, 63) în termen de 30 de zile la comunicarea sau notificarea prezentului răspuns.*(f.d. 17; 51-52). Răspunsul a fost recepționat de reclamant la 15 februarie 2024.

193. Fiind nemulțumit de răspunsul primit, Eduard Balica a expediat pe poșta electronică a cancelariei ANSA la 16 martie 2024, ora 23.24, cerere prealabilă, semnată electronic la 16 martie 2024 (f.d. 18-19; 53-55).

Conform extrasului de pe poșta electronică, cererea prealabilă a fost recepționată de cancelaria ANSA la 18 martie 2024, ora 09.16, fiind expediată petiționarului confirmarea recepționării „recepționat' (f.d. 19; 55).

Cererea prealabilă a fost înregistrată la ANSA la 18 martie 2024, cu nr.de intrare B-239/24 (f.d. adm. 38-39).

În cererea prealabilă, Eduard Balica a menționat că, *în răspunsul cu nr. 19-657 din 13.02.2024 pârâtul nu explică nimic cu privire la faptele invocate de petiționat în cereri. S-a indicat că în răspuns, pârâtul ar fi stipulat că <u>la 19.10.2021 cancelaria a aprobat pozitiv statutul de personal</u> al direcției teritoriale pentru siguranța alimentelor Fălești (cu raza de acoperire și a*

*raionului Glodeni) <u>însă conform recomandărilor Cancelariei de Stat</u> (După proiectarea posturilor, <u>statul de personal urmează a fi</u> completat, <u>aprobat **și transmis spre avizare**</u>, în conformitate cu prevederile anexei nr. 5 din Hotărîrea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 Privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public", cu modificările şi completările ulterioare) **<u>ea avizează statutul de personal</u> după ce este aprobat de conducătorul autorității publice.***

Explicațiile invocate că au fost operate unele modificări la Hotărîrile de Guvern nu prezintă temei legal pentru acțiunile ilegale a conducerii Agenției Naționale pentru Siguranţa Alimentelor.

***În perioada cînd a fost modificată istoria (modificărilor relațiilor de muncă) conform extrasului din cont a persoanei fizice Balica Eduard eliberat de C.T.A.S. Făleşti, <u>Balica Eduard era suspendat din funcție</u>** și conform art. 55 alin.. (3) din Legea nr. 158 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pe perioada suspendării raporturilor de seriviciu, autoritățile au obligația să rezerve funcția publică[...];concluzionând că relațiile de muncă cu Eduard Balica nu puteau fi modificate.* Și-a întemeiat cererea prealabilă pe art. 206, 17, 19, 162 alin. (1) Cod administrative și a solicitat:

- *admiterea cererii prealabile;*
- *abrogarea răspunsului cu nr.19-657 din 13.02.2024*
- *expedierea în adresa sa a actului administrativ care a dus la modificarea relațiilor de muncă (ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE SERVICIU CU FUNCŢIONARUL PUBLIC DIN ALTE MOTIVE) conform extrasului din cont a persoanei fizice Balica Eduard eliberat de C.T.A.S. Făleşti*
- *anularea actului administrativ care a dus la modificarea relațiilor de muncă conform extrasului din cont a persoanei fizice Balica Eduard eliberat de C.T.A.S. Făleşti;*
- *corectarea informației din (Formei IRM 19) depusă la 31.12.2021 de către Agenția Națională Pentru Siguranţa Alimentelor*

194. Prin Răspunsul ANSA nr. 15-1450 din 28 martie 2024, la cererea prealabilă nr. B-239/24 din 18 martie 2024, s-au respins pretențiile invocate în cererea prealabilă, cu indicarea că în caz de dezacord cu decizia primită, este în drept de a se adresa în instanța de contencios administrativ- Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în termen de 30 de zile de la notificarea prezentului răspuns. În motivare, a fost transcris textul răpunsului nr. 19-657 din 13 februarie 2024 (f.d. 20; f.d.adm. 36-37)

195. Drept urmare, la **22 aprilie 2024** (înregistrată la 25.04.2024), reclamantul Eduard Balica s-a adresat cu prezenta acțiune în contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând:

- anularea răspunsului ANSA nr. 19-657 din 13 februarie 2024
- anularea răspunsului ANSA nr. 1450 din 28 martie 2024
- impunerea ANSA la prezentarea actului administrativ care a dus la modificarea relațiilor de muncă (încetarea contractului de serviciu cu funcționarul public din alte motive -cod 314) conform extrasului din cont a persoanei fizice Balica Eduard eliberat de C.T.A.S. Făleşti

- impunerea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor la anularea actului administrativ care a dus la modificarea relațiilor de muncă conform extrasului din cont a persoanei fizice Balica Eduard eliberat de C.T.A.S. Făleşti.
- impunerea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor la corectarea informației din (Formei IRM 19) depusă de către aceasta la 31.12.2021
- repararea prejudiciului moral în mărime de 40 000 lei pentru nesoluționarea în termen a cererii prealabile. (f.d. 3-5)

196. Luând în considerare solicitările reclamanților și scopul urmărit prin aceasta, instanța la examinarea admisibilității acțiunii, a determinat felul acțiunii ca fiind – acțiune în realizare, conform art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, solicitându-se obligarea ANSA la o acțiune materială- corectarea Formei IRM prin excluderea codului nr. 314 din 31.12.2021, dar și de constatare a inexistenței actului administrativ care a stat la baza înregistrării codului respectiv în extrasul de cont eliberat de CTAS Fălești.

197. Conform art. 224 alin. (1) Codul administrativ ,,Examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri- c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată; d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul;

198. ***Analizând fondul pretențiilor, audiind explicațiilor părților, cercetând probatoriul administrat, aplicând legislația relevantă circumstanțelor cauzei- Codul administrativ nr. 116 din 19 iulie 2018, Codul Fiscal nr. 1163 din 24 aprilie 1997, Legea Nr. 489 privind sistemul public de asigurări sociale din 08 iulie 1999, Legea nr. 158 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public din 4 iulie 2008, Codul muncii, Ordinul Ministerului Finanțelor nr.126 cu privire la aprobarea formularului tipizat (Forma IPC18) din 4 octombrie 2017, instanța constată că acțiunea este întemeiată și urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.***

Cu privire la constatarea inexistenței raportului juridic de încetare a relațiilor de muncă la 31.12.2021. Cu privire la constatarea inexistenței ordinului de eliberare ce stat la baza înregistrării codului nr. 314 din 31.12.2021

199. Analizând pretențiile reclamantului Eduard Balica privind solicitarea prezentării actului administrativ care a stat la baza înregistrării codului nr. 314 din 31.12.2021 și, subsecvent, anularea acestuia, instanța, în temeiul art. 219 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, le recalifică drept o acțiune în constatare a inexistenței unui raport juridic de încetare a relațiilor de muncă/act administrativ de eliberare din funcție. Astfel, art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, prevede: *„O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: (...) d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic (acţiune în constatare)”*.

200. Reclamantul a susținut că înscrierea codului 314 în extrasul său de cont social este lipsită de suport juridic, deoarece nu a fost emis niciun ordin de eliberare la data de 31.12.2021. Acesta a arătat că: *„la data de 31.12.2021, raporturile de serviciu erau suspendate în temeiul Ordinului nr. 1132-p din 14.11.2018”* și că *„pârâtul nu a prezentat niciun act administrativ care să justifice încetarea raporturilor de muncă la finele anului 2021”*. Instanța admite aceste argumente, constatând că o înregistrare în registrele de stat nu poate substitui un act administrativ de putere publică (ordinul).

201. Pârâtul a încercat să justifice înscrierea prin prisma procesului de reorganizare instituțională, afirmând în referință că: *„codificarea a fost realizată în concordanţă cu starea juridică înregistrată în evidenţele Agenţiei la data de 31.12.2021, urmare a disponibilizării tuturor angajaților subdiviziunilor teritoriale conform HG nr. 112/2021”*.

202. Mai mult, *pârâtul a susținut că a orice pretenție ce se bazează pe un act nedepus la dosar şi a cărui existență nu este susținută prin probe veridice este lipsită de temei şi trebuie considerată inadmisibilă. În situația în care termenul „ordinul de eliberare" utilizat de reclamant în cererea sa de concretizare nu se referă la Ordinul nr. 523-p din 27.05.2022, deja contestat într-o altă cauză aflată pe rol, este evident că reclamantul nu a indicat şi nu a probat existența unui alt act administrativ de eliberare din funcție, iar în aceste condiții instanța nu poate reține ca fiind determinată cererea sa. Această lipsă de precizie şi de fundament juridic atrage, în opinia pârârtului de asemenea, aplicabilitatea art. 207 alin. (2) lit. b) din Codul administrativ, potrivit căruia acțiunea în contencios administrativ este inadmisibilă atunci când nu este determinat obiectul cererii*. Instanța respinge aceste argumente, considerând că pârâtul nu poate invoca propria omisiune de a emite un act legal pentru a justifica o raportare eronată care produce efecte juridice negative asupra petiționarului la 31.12.2021. Această poziție de apărare a pârâtului este contrară art. 14 alin.(1) din Codul civil „Nicio persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvîrșit-o sau la care a participat”.

203. Instanța reține faptul că pârâtul a operat o înregistrare oficială (încetarea raportului de serviciu) în Forma IRM 19, cu transmiterea acesteia autorităților de stat competente (Sericiului Fiscal de Stat, CNAS, CTAS Fălești) la 31.12.2021, fără a emite actul prevăzut imperativ de lege- constituie tocmai temeiul acțiunii în constatarea inexistenței actului administrativ/ a raporturilor de încetare a relațiilor de muncă dintre ANSA și reclamant.

204. Instanța subliniază că, în dreptul public și în cel al muncii, încetarea raporturilor de serviciu nu operează de drept prin simpla reorganizare a instituției, ci necesită un act administrativ individual. În acest sens, instanța reține **art. 63 alin. (1) din Legea nr. 158/2008** cu privire la funcția publică: „Persoana/organul care are competenţa legală de numire în funcţie va dispune eliberarea din funcţia publică printr-un act administrativ, care se comunică funcţionarului public...”.Aceeași regulă imperativă se regăsește în **art. 81 alin. (3) din Codul muncii**: „Contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) angajatorului, care se aduce la cunoştinţa salariatului, sub semnătură...”.

205. Totodată, instanța atestă că, în sistemul public de asigurări sociale, orice raportare a angajatorului trebuie să aibă la bază un act juridic intern emis conform legii. Astfel, conform art. 5 alin. (1^1) din Legea Nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale: ,,Angajatorii, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, sînt obligați să prezinte, pe suport de hîrtie sau utilizînd metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii digitale, **informația privind stabilirea drepturilor sociale în sistemul public de asigurări sociale la data emiterii** ordinului de acordare a concediului de îngrijire a copilului, ordinului de acordare a concediului paternal, **ordinului de eliberare din cîmpul muncii".**

206. Instanța reține că normele speciale, condiționează depunerea Informației privind stabilirea drepturilor sociale şi medicale aferente raporturilor de muncă (Forma IRM19) care se întocmește pe un formular aprobat de Ministerul Finanțelor, de emiterea unui ordin a angajatorului. În acest sens, conform **pct. 2, 3, 4 din anexa nr. 4 Instrucțiune cu privire la modul de completare a Informației privind stabilirea drepturilor sociale și medicale aferente raporturilor de muncă (Forma IRM19)", aprobată** prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.126 din 4 octombrie 2017, în vigoare la 1 ianuarie 2018,: Pct. 2 . Informația privind stabilirea drepturilor sociale şi medicale aferente raporturilor de muncă (Forma IRM19) se prezintă în termen de pînă la 10 zile lucrătoare de la data angajării sau modificării/încetării raporturilor de muncă, emiterii ordinului de acordare a concediului de îngrijire a copilului sau concediului paternal. Termenul de prezentare a informației nominalizate (Forma IRM19) se determină începând cu ziua următoare după **data indicată în ordin**. [...]

Pct. 3 ,,Forma IRM19 se completează în corespundere cu **ordinele întocmite de către angajator** pentru următoarele situațiile ce ține de raporturile de muncă: a) în cazul angajării sau modificării/încetării raporturilor de muncă;

Pct. 4 ,,Informația **indicată în corespundere cu ordinele întocmite de către angajator** servește drept pentru stabilirea drepturilor sociale, atribuirea statutului de șomer și stabilirea ajutorului de șomaj, precum și acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală

207. La caz, caracterul fictiv al încetării relațiilor de muncă a lui Eduard Balica cu ANSA, raportate la 31.12.2021 prin introducerea de către pârât în Forma IRM 19 a codului nr. 314, se confirmă prin următoarele mijloace probatorii:

- **Explicațiile pârâtului ANSA ,,** Prin referința suplimentară din 17.07.2025, pârâtul declară expres: „în evidențele Agenției nu există un alt act administrativ prin care să fi fost dispusă încetarea raporturilor de serviciu ale reclamantului sub forma unui așa-numit «ordin de eliberare» pentru data de 31.12.2021".
- **Ordinul ANSA nr. 1132-p din 14.11.2018 (f.d. adm. 2)**, prin care se dispune: *„Se prelungeşte din data de 05.10.2018 suspendarea raporturilor de serviciu a dlui Balica Eduard (...) pînă în momentul în care motivele ce au provocat suspendarea raporturilor de serviciu încetează"*. Acest ordin confirmă că, la 31.12.2021, reclamantul se afla într-un raport juridic de suspendare, nu de încetare, reflecând situația juridică reală dintre părțile litigante.

- **Ordinului ANSA nr. 523-p din 27 mai 2022 (f.d. adm. 27-30)**, prin care s-a dispus: *„Se eliberează din funcţia publică de şef subdiviziune teritorială (...) dl Balica Eduard, începând cu data de 03.06.2022”*. Existența acestui ordin din 2022 demonstrează că raportul juridic de muncă **nu încetase la 31.12.2021**, deoarece o persoană nu poate fi eliberată a doua oară din aceeași funcție fără a fi fost reangajată.

- **Extrasul de cont CTAS:** Acesta reflectă codul 314 la data de 31.12.2021.

Coroborând această probă cu lipsa ordinului, instanța constată că **pârâtul a încălcat pct. 8 din Anexa nr. 4 la Ordinul MF 126/2017**, completând col. 9 (*codul motivului eliberării*) în absența suportului documentar obligatoriu (a ordinului de încetare a raportului de muncă)

208. Inexistența ordinului de eliberare la data de 31.12.2021 atrage după sine constatarea inexistenței raportului juridic de încetare la acea dată. Pârâtul a completat eronat Forma IRM 19 și a transmis în mod arbitrar, fără a deține un act administrativ în acest sens (de eliberare din funcție, încălcând principiul statuat la **art. 5 alin. (1/1) din Legea 489/1999**. Constatarea inexistenței acestui act este premisa necesară pentru restabilirea legalității prin corectarea Formei IRM 19, deoarece, în lipsa unui act de încetare, singurul raport juridic valid între părți la 31.12.2021 era cel de **suspendare** (Cod 03 conform Clasificatorului din Anexa 7 la Ordinul MF 126/2017).

Cu privire la pretenția privind impunerea ANSA la corectarea informației din Formei IRM 19 depusă la 31.12.2021

209. Analizând pretenția reclamantului referitoare la impunerea pârâtului de a corecta informația din Forma IRM 19 pentru data de 31.12.2021 (radierea codului 314), instanța o califică drept o **acțiune în realizare**, prevăzută de art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ: *„O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: (...) c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare)”*. Instanța consideră această pretenție ca fiind întemeiată și urmează să o admită, din următoarele considerente de fapt și de drept.

210. Reclamantul Eduard Balica a solicitat impunerea ANSA la corectarea informației din Forma IRM 19 depusă la 31.12.2021. Acesta a argumentat că la acea dată se afla suspendat din funcție. Invocând prevederile art. 55 alin. (3) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, reclamantul a precizat expres: *„pe durata suspendării, autoritățile publice au obligația de a rezerva funcția publică, iar raporturile de serviciu nu pot înceta și nu pot fi modificate decât la inițiativa sau cu acordul funcționarului public respectiv, cu excepția circumstanțelor ce nu depind de voința părților”*. Prin urmare, a concluzionat că relațiile sale de muncă nu puteau fi modificate unilateral sub forma unei „eliberări din alte motive” la finele anului 2021. Instanța reține aceste argumente ca fiind pe deplin întemeiate și concordante cu normele materiale de drept aplicabile.

211. Pârâtul a solicitat respingerea acțiunii, invocând că introducerea codului 314 („încetarea contractului de serviciu cu funcționarul public din alte motive”) a reprezentat *„o obligație legală conform art. 5 alin. (1/1) din Legea nr. 489/1999”*. Pârâtul s-a justificat prin

faptul că, urmare a reorganizării și a dobândirii personalității juridice de către subdiviziunile teritoriale conform HG nr. 112/2021, *„toți angajații subdiviziunilor teritoriale ale Agenției au fost disponibilizați”* la 31.12.2021. Pârâtul a mai susținut că *„Această codificare a fost una strict formală şi tehnică, realizată în concordanţă cu starea juridică înregistrată în evidenţele Agenției... fără a produce prejudicii”* și că funcția deținută anterior de reclamant *„nu mai exista în noua structură”*. Instanța respinge aceste argumente, constatând că autoritatea pârâtă a interpretat normele legale în mod eronat și a generat un act real vătămător, contrar stării de fapt.

212. Instanța constată că, pentru a opera legal o încetare a raporturilor de serviciu în evidențele statului, pârâtul era obligat să respecte legislația procedurală fiscală și de asigurări sociale.

213. Potrivit art. 5 alin. (11) din Legea nr. 489/1999, angajatorii sunt obligați să prezinte informația privind stabilirea drepturilor sociale *„la data emiterii **ordinului de eliberare din cîmpul muncii**.”*. Concretizarea acestui mecanism se regăsește în **Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 126 din 04.10.2017**. Conform pct. 3 din Anexa nr. 4 (Instrucțiunea de completare): *„Forma IRM19 se completează **în corespundere cu ordinele întocmite de către angajator** pentru următoarele situațiile ce ține de raporturile de muncă: a) în cazul angajării sau modificării/încetării raporturilor de muncă”*.

214. Din analiza probelor, instanța atestă cu certitudine **lipsa unui ordin de eliberare la 31.12.2021**:

- **Extrasul de cont al persoanei fizice Eduard Balica**, eliberat de CTAS Fălești, conține mențiunea: *„02 (ÎNCETAREA RAPORTURILOR DE MUNCĂ) fiind completată cu rubrica motivul eliberării din funcție prin adăugarea codului nr. 314 data 31.12.2021”*. Conform Anexei nr. 8 la Ordinul MF nr. 126/2017, codul 314 înseamnă *„ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE SERVICIU CU FUNCŢIONARUL PUBLIC DIN ALTE MOTIVE”*.
- **Explicațiile** pârâtului expuse în referință, prin care recunoaște expres că a completat acest formular cu codul 314, aspect confirmat și de **Răspunsul CNAS nr. B-5226/24 din 27.11.2024** (f.d. 74-98), care atestă că Agenția a declarat încetarea contractului începând cu data de 31.12.2021.

Cu toate acestea, în evidențele autorității **nu a existat niciodată un ordin de eliberare din funcție aferent datei de 31.12.2021**. Pârâtul recunoaște acest fapt prin referința depusă și în instanța de judecată (fapt reținut de instanță la admiterea acțiunii în constatare a inexistenței actului administrativ).

215. În contradicție cu eliberarea fictivă raportată, instanța reține din probe că raportul de serviciu era legal **suspendat**, starea sa nefiind alterată, or Ordinul ANSA nr. 1132-p din 14.11.2018 (f.d. adm. 2) prevedea clar: *„Se prelungeşte din data de 05.10.2018 suspendarea raporturilor de serviciu... pînă în momentul în care motivele ce au provocat suspendarea raporturilor de serviciu încetează”*. Pârâtul cunoștea acest statut, întrucât, chiar în cadrul procesului de reorganizare invocat, în Anexa nr. 12 la Ordinul ANSA nr. 1831-p din 26 octombrie 2021 (f.d. adm. 7), în lista angajaților supuși disponibilizării, în dreptul numelui Balica Eduard era notat expres termenul **„suspendat”**, lipsind semnătura și data aducerii la

cunoștință (spre deosebire de ceilalți angajați). Mai mult, recunoașterea a faptului că relațiile de muncă au continuat rezultă și din Ordinul ANSA nr. 523-p din 27 mai 2022 (f.d. adm. 27-30), de eliberare a reclamantului *din funcţia de şef subdiviziune teritorială, începând cu data de 03.06.2022”*.

216. Acționând unilateral, pârâtul a sfidat dispozițiile imperative ale art. 55 alin. (3) din Legea nr. 158/2008: *„Pe perioada suspendării raporturilor de serviciu, autorităţile publice au obligaţia să rezerve funcţia publică... raporturile de serviciu nu pot înceta şi nu pot fi modificate decît la iniţiativa sau cu acordul funcţionarului public”*. Prin urmare, indicarea codului 314 în Formularul IRM 19 la 31.12.2021 a fost o operațiune ilicită, care a generat un act real vătămător, privându-l pe reclamant de statutul corect (care ar fi trebuit să fie **Codul 03 - suspendarea contractului individual de muncă** conform Anexei 7 la Ordinul MF nr. 126/2017).

217. Prin raportarea eronată, pârâtul a afectat istoricul de muncă și stagiul de cotizare al reclamantului, încălcând și dreptul acestuia privind prelucrarea datelor personale. **Art. 93 lit. e) din Codul muncii** garantează dreptul salariatului *„de a cere excluderea sau rectificarea datelor personale incorecte”*.

218. Având în vedere că datele introduse au fost eronate, neavând la bază un ordin de eliberare, fapt ce aduce atingere calculării vechimii în muncă, stagiului de cotizare, legislația fiscală instituie mecanismul concret de restabilire a legalității.

Natura juridică a declarației IRM prin prisma legislație fiscale. Dreptul de a cere rectificarea Formei IRM din 31.12.2021 și obligația pârâtului de a depune Forma IRM corectată

219. În temeiul art. 92 alin. (5) Cod fiscal, Ministerul Finanțelor stabilește lista, forma și modul de completare a documentelor prezentate Serviciului Fiscal de Stat privind plățile, impozitele, contribuțiile sociale și primele medicale.

220. În executarea acestei norme a fost aprobat, în baza Ordinului Ministerului Finanțelor nr.126 cu privire la aprobarea formularului tipizat (Forma IPC18) Darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate și a Instrucțiunii cu privire la modul de completare a formularului nominalizat din 4 octombrie 2017, în vigoare la 1 ianuarie 2018 – **Formularul tipizat (Forma IRM19) Informația privind stabilirea drepturilor sociale şi medicale aferente raporturilor de muncă, conform anexei nr.3;** Instrucțiune cu privire la modul de completare a Informației privind stabilirea drepturilor sociale şi medicale aferente raporturilor de muncă (Forma IRM19), conform anexei nr.4;Clasificatorul raporturilor de muncă, conform anexei nr.7; Clasificatorul motivelor eliberării din câmpul muncii, conform anexei nr.8 [...]”.

221. Pentru a determina natura acestei declarații, anexa nr. 3 la Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 126/2017, prevede „ Pct. 3 „Forma IRM19 se completează în corespundere cu ordinele întocmite de către angajator pentru următoarele situațiile ce ține de raporturile de muncă: a) în cazul angajării sau modificării/încetării raporturilor de muncă;

[...]Pct. 4 „Informația indicată în corespundere cu ordinele întocmite de către angajator servește drept temei pentru stabilirea drepturilor sociale, atribuirea statutului de șomer și stabilirea ajutorului de șomaj, precum și acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală".

222. Deci Forma IRM 19 este o formă tipizată de raportare fiscală nominală, cu impact direct asupra evidenței contribuțiilor sociale și statutului de persoană asigurată. Prin urmare, din punct de vedere juridic, Forma IRM19 este o „dare de seamă fiscală" în sensul art. 187 și art. 188 Cod fiscal; ea este prezentată Serviciului Fiscal de Stat; conținutul acesteia produce efecte juridice în sistemul public de asigurări sociale (drepturi sociale, statut de asigurat). Această calificare atrage aplicarea integrală a regimului juridic al dărilor de seamă fiscale, inclusiv al corectării lor.

223. Instanța notează că potrivit art. 187 alin. (4) din Codul fiscal „Contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcţie de răspundere semnează darea de seamă fiscală, asumîndu-şi răspunderea prevăzută de lege pentru prezentarea de date şi informaţii false sau eronate. Coroborând norma dată cu regimul IRM19, rezultă că angajatorul (pârâtul) este autorul declarației; declarația reflectă situația juridică a raporturilor de muncă; orice înscriere eronată (ex: încetare raporturi de muncă fără ordin) constituie prezentare de informații neconforme realității juridice.

224. Totodată, alin. (5) din art. 187 din Codul fiscal stabilește „Darea de seamă fiscală se consideră prezentată la data la care Serviciul Fiscal de Stat o primeşte, dacă este întocmită în modul stabilit de legislaţia fiscală şi dacă este perfectată în modul reglementat de Serviciul Fiscal de Stat, iar alin. (7) prevede „Instrucţiunile privind modul de întocmire şi de prezentare a dărilor de seamă fiscale, inclusiv a celor unificate, se emit de Serviciul Fiscal de Stat dacă legislaţia fiscală nu prevede altfel.

Or, pct. 2, 3,4 din Anexa nr. 4 Instrucțiunea cu privire la modul de completare a Informației privind stabilirea drepturilor sociale și medicale aferente raporturilor de muncă (Forma IRM19) la Ordinul Ministerului Finanțelor nr.126 din 4 octombrie 2017 impun completarea Formei IRM 19 exclusiv în baza ordinelor angajatorului privind încetarea raporturilor de muncă. În lipsa unui ordin de eliberare din funcție la 31.12.2021 a lui Eduard Balica (care la acel moment era suspendat), înscrierea codului 02 și 314 în Forma IRM 19 nu corespundea modului legal de întocmire a declarației. Prin urmare, menținerea unei declarații fiscale care reflectă o situație juridică inexistentă contravine obligației legale de veridicitate stabilite de art. 187 Cod fiscal.

225. Instrumentul legal de corectare este reglementat de art. 188 din Codul fiscal (Darea de seamă fiscală corectată).

226. Astfel, conform art. 188 din Codul fiscal**„**(1) Darea de seamă fiscală corectată este versiunea dării de seamă fiscale precedente".

227. Potrivit alin. (2) art. 188 din Codul fiscal „Contribuabilul care descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conţine o greşeală sau o omisiune are dreptul să prezinte o dare de seamă fiscală corectată, conform formularului şi modului de întocmire în vigoare pentru

darea de seamă fiscală care se corectează". Această normă instituie dreptul contribuabilului la corectare; precum și obligația implicită a autorului declarației de a remedia erorile constatate.

228. În speță, declarația IRM19 pentru perioada de raportare 31.12.2012 a fost prezentată de angajatorul ANSA (contribuabil); aceasta conține o omisiune/eroare materială (indicarea încetării raporturilor de muncă fără ordin), prin indicarea codului 314 și 2; eroarea produce efecte juridice continue asupra statutului de asigurat al reclamantului. Astfel, în momentul constatării erorii, angajatorul/pârâtul ANSA nu doar că are dreptul, ci și obligația legală de a depune o dare de seamă corectată, pentru a asigura conformitatea datelor fiscale cu realitatea juridică.

229. Instanța notează că art. 188 alin. (4) din Codul fiscal, *stabileşte cazurile limitative în care ,,*darea de seamă fiscală corectată nu va fi luată în considerare, prin urmare, nu va fi modificată darea de seamă precedentă dacă cea corectată a fost prezentată:

b) după emiterea de către conducerea organului care exercită controlul a unei decizii scrise cu privire la iniţierea efectuării unui control fiscal, al cărui obiect va fi şi darea de seamă prezentată greşit sau cu omisiuni;

c) pe o perioadă supusă unei verificări documentare sau după ea".

Din materialele cauzei deduse judecății, rezultă explicit că nu a fost emisă nicio decizie de inițiere a controlului fiscal; perioada anului 2021 nu a fost supusă unei verificări documentare; Serviciul Fiscal de Stat nu a inițiat proceduri de control privind declarația IRM19 din 31.12.2021. Prin urmare, nu este incident niciunul dintre impedimentele legale prevăzute la art. 188 alin. (4) lit. b) și c), ceea ce înseamnă că darea de seamă fiscală corectată este, în principiu, admisibilă.

230. Totodată, instanța verifică dacă la caz sunt aplicabile dispoziţiie prevăzute la art. 188 alin. (4^1) din Codul fiscal, potrivit căruia ,, prin derogare de la prevederile alin.(4) din prezentul articol, darea de seamă fiscală corectată și prezentată în baza art.92 alin.(2) și (3) va fi luată în considerare după efectuarea controlului fiscal, iar darea de seamă precedentă va fi modificată doar dacă corectările au fost efectuate la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat".

231. Instanța remarcă că norma de la art. 188 alin. (4/1) Cod fiscal are caracter procedural și condiționat de existența controlului fiscal.

232. Norma dată, are de asemenea, un caracter derogatoriu și condiționat, aplicabil exclusiv situațiilor în care:

1) există o dare de seamă fiscală corectată prezentată în baza art. 92 alin. (2) și (3);
2) asupra perioadei respective se efectuează control fiscal;
3) iar modificarea declarației precedente intervine doar dacă corectările au fost efectuate la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat.

Instanța observă că textul legal conține două teze distincte: teza I: luarea în considerare a declarației corectate după efectuarea controlului fiscal; teza II: modificarea declarației precedente doar dacă corectările au fost efectuate la solicitarea SFS.

La caz, din probele administrate, instanța nu constatat inițierea niciunui control fiscal privind perioada fiscală de raportare 31.12.2021. Prin urmare, premisa de aplicare a regimului restrictiv din art. 188 alin. (4^1) Cod fiscal (existența controlului fiscal) lipsește în mod obiectiv.

Din interpretarea art. 188 alin. (4^1) Cod fiscal, instanța atestă că această normă nu instituie o interdicție absolută de corectare a declarațiilor fiscale; ci reglementează exclusiv modul de valorificare a unei dări de seamă corectate în cadrul procedurii de control fiscal. În lipsa controlului fiscal, situația juridică rămâne guvernată de regula generală a art. 188 alin. (2) Cod fiscal, care consacră dreptul contribuabilului de a prezenta o dare de seamă fiscală corectată în cazul constatării unei erori.

A doua parte a art. 188 alin. (4^1) Cod fiscal, invocată în mod formal, condiționează modificarea declarației precedente de solicitarea Serviciului Fiscal de Stat. Totuși, această condiție este intrinsec legată de contextul controlului fiscal, fiind o normă de procedură fiscală destinată:_stabilirii bazei impozabile,_recalculării obligațiilor fiscale,_prevenirii modificării arbitrare a declarațiilor în cursul verificărilor fiscale.

În prezenta cauză: obiectul litigiului nu îl constituie stabilirea obligațiilor fiscale; ci corectitudinea unei informații nominale cu impact asupra drepturilor sociale; iar Serviciul Fiscal de Stat nu a inițiat proceduri de control privind darea de seama depusa de ANSA la 31.12.2021.

Mai mult, Forma IRM19 nu vizează în principal obligații fiscale ale contribuabilului, ci evidența nominală a asiguraților și stabilirea drepturilor sociale, în corelație directă cu Legea nr. 489/1999.

Prin urmare, a interpreta art. 188 alin. (4^1) în sensul că doar SFS ar putea solicita rectificarea unei declarații ce reflectă eronat statutul juridic al salariatului ar echivala cu: perpetuarea unei informații vădit neconforme realității juridice; afectarea drepturilor sociale ale persoanei; golirea de conținut a obligației legale a angajatorului de a declara date veridice conform art. 187 alin. (4) din Codul fiscal. O asemenea interpretare ar fi contrară finalității Codului fiscal, care urmărește exactitatea evidenței fiscale, nu conservarea erorilor declarative.

233. Art. 92 alin. (2) și (3) din Codul fiscal instituie obligația plătitorilor de venituri de a prezenta dări de seamă care includ date nominale despre persoane și plăți, inclusiv contribuțiile de asigurări sociale.

234. În acest context, Forma IRM19 este un instrument de raportare nominală derivat din art. 92 alin. (5) din Codul fiscal, care prevede,, Ministerul Finanțelor stabileşte lista şi forma documentelor solicitate conform prezentului articol, precum şi modul de completare a acestora", iar datele declarate influențează direct evidența contribuțiilor și drepturile sociale; corectitudinea informației este o obligație fiscală continuă, nu una punctuală.

235. Conform art. 92 alin. (4/1) din Codul fiscal ,,În cazul efectuării corectărilor în informaţia prezentată conform alin.(3), persoanele indicate la alin.(3) sînt obligate să informeze beneficiarul plăților în termen de 15 zile lucrătoare de la data efectuării modificării sau emiterii deciziei asupra cazului de încălcare fiscală". Astfel, norma dată confirmă că legislația fiscală recunoaște expres posibilitatea modificării ulterioare a informațiilor declarate și protejează dreptul persoanei vizate de a fi informată despre aceste modificări.

236. Astfel, Forma IRM 19 reprezentând instrumentul de stabilire a drepturilor sociale și stagiului de cotizare, pârâtul nu este decăzut din dreptul și obligația autoritatea pârâtă de a corecta această eroare.

237. Prin refuzul de a corecta aceste date (materializat prin răspunsurile contestate nr. 19-657 și 15-1450), pârâtul și-a exercitat discreția administrativă contrar principiilor legalității (art. 21 alin. (1) Cod administrativ) și bunei-credințe (art. 137 alin. (1) Cod administrativ). Apărarea pârâtului privind „lipsa prejudiciului" este nefondată, or art. 17 din Codul administrativ recunoaște drept vătămat orice drept căruia i se aduce atingere prin activitate administrativă, iar alterarea evidenței de stat a unui funcționar public privind vechimea și statutul său constituie *per se* o vătămare.

238. Drept urmare, în temeiul art. 224 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ: *„Examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată... c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune... dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată"*.

239. Prin urmare, având în vedere că declarația IRM 19 din 31.12.2021 a fost întocmită fără temei juridic, în lipsa unui ordin de eliberare din funcție și cu încălcarea statutului de funcționar public suspendat, că aceasta constituie o dare de seamă fiscală eronată în sensul art. 187 alin. (4), (5), (7) Cod fiscal și că legislația fiscală, prin art. 188 Cod fiscal, instituie mecanismul expres de corectare a declarațiilor greșite, instanța constată existența obligației legale a autorității pârâte de a depune o dare de seamă fiscală corectată.

240. În consecință, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. c) și art. 224 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, coroborate cu art. 92, art. 187 și art. 188 din Codul fiscal, art. 5 alin. (1/1) din Legea nr. 489/1999, art. 55 alin. (3) din Legea nr. 158/2008 și pct. 2–4 din Anexa nr. 4/Instrucțiunea cu privire la modul de completare a Informației privind stabilirea drepturilor sociale și medicale aferente raporturilor de muncă (Forma IRM19), aprobată prin pct. 1 a Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 126/2017, **i**nstanța admite acțiunea de contencios administrativ depusă de Eduard Balica împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor privind impunerea la acțiune, în partea pretenției privind impunerea ANSA la corectarea informației din (Formei IRM 19) depusă de către aceasta la 31.12.2021 și dispune**:** se obligă **pârâtul Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor să rectifice informația prezentată în Formularul IRM 19 pentru perioada de raportare 31.12.2021 în privința reclamantului Balica Eduard, prin depunerea la Serviciul Fiscal de Stat a Formei IRM corectate, în vederea excluderii codului 314, precum și a codului nr. 2. cu includerea codului nr. 3**;

Cu privire la solicitarea reparării prejudiciului moral pentru nesoluționarea în termen a cererii prealabile

241. Instanța respinge ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ în partea pretenției privind repararea de către pârât a prejudiciului moral în mărime de 40 000 lei pentru nesoluționarea în termen a cererii prealabile, pe motivul respectării termenului legal de

soluționare a cererii prealabile, nereglementării unei sancțiuni pecuniare a autorității pârâte pentru o eventuală nesoluționare în termen legal a cererii prealabile, lipsa motivării și probării prejudiciului și a cuantumului acestuia de către reclamant.

242. În acest sens, instanța atestă că următoarele circumstanțe de fapt privind soluționarea cererii prealabile:

La data de 16 martie 2024, ora 23.24 (zi de sâmbătă), reclamantul Balica Eduard a expediat cererea prealabilă prin intermediul poștei electronice către cancelaria Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) (f.d. 18-19; 53-55).

Conform extrasului de pe poșta electronică, cererea a fost recepționată de cancelaria autorității pârâte în prima zi lucrătoare, respectiv 18 martie 2024, ora 09.16, fiindu-i expediată reclamantului confirmarea cu mențiunea „recepționat" (f.d. 19; 55).

Cererea a fost înregistrată oficial în registrul de corespondență al ANSA la data de 18 martie 2024, cu numărul de intrare B-239/24 (f.d. adm. 38-39).

Ulterior, prin Răspunsul ANSA nr. 15-1450 din 28 martie 2024, autoritatea a respins pretențiile formulate în cererea prealabilă, finalizând astfel procedura administrativă.

243. În drept, instanța reține că potrivit **art. 39 alin. (2) din Codul administrativ** (2) „Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente. Corespunzător art. 189 alin. (2) din Codul administrativ, prevede„ (2) O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere"

244. Referitor la obligațiile autorității, instanța notează că potrivit art. 64 „(1) Autoritatea publică este obligată să soluționeze o cerere potrivit competențelor sale și în termenul stabilit de lege**.** (2) Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal.

245. În ceea ce privește termenul concret, art. 167 alin. (3) **din Codul administrativ**, stabilește imperativ„Autoritatea publică emitentă soluționează cererea prealabilă în termen de 15 zile calendaristice.

246. Așadar, instanța atestă că obiect al acțiunii în contencios administrativ îl constituie și nesoluționarea în termen legal a unei cereri, însă este necesar ca prin aceasta pârâtul să invoce încălcarea unui drept. Totodată, autoritatea pârâtă trebuie să fi încălcat termenul legal de soluționare a cererii.

247. Analizând perioada scursă între data înregistrării cererii (**18 martie 2024**) și data emiterii răspunsului (**28 martie 2024**), instanța constată că au trecut doar **10 zile calendaristice**. Chiar și în ipoteza calculării termenului de la data expedierii electronice (16 martie 2024), intervalul de **12 zile** se situează în interiorul termenului legal de 15 zile calendaristice prevăzut de art. 167 alin. (3) din Codul administrativ.

248. Prin urmare, obiectul acțiunii în contencios administrativ sub aspectul nesoluționării în termen legal nu subzistă, deoarece pârâtul a acționat în conformitate cu

termenele procedurale. Nu s-a demonstrat existența unei fapte ilicite (depășirea termenului), ceea ce lipsește de fundament solicitarea reparării oricărui prejudiciu.

249. Suplimentar argumentului temporal, instanța reține că reclamantul a eșuat în îndeplinirea sarcinii probațiunii statuate de articolul 93 alin. (1) din Codul administrativ: „Fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția" și de Articolul 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, or reclamantul *nu a indicat în ce constă această pretenție, în ce constă încălcarea, prejudiciul și cum a fost stabilit cuantumul acestuia,* care este legătura de cauzalitate între acțiunile pârâtului și starea sa psihică, și nici nu a prezentat criterii obiective pentru stabilirea cuantumului de 40.000 lei. Pretenția rămâne una pur declarativă, nefiind susținută de elemente care să ateste o vătămare a valorilor nepatrimoniale.

250. Totodată, contrar obligației probării pretențiilor invocate statuate la art. 93 alin. (1) din Codul *administrativ și art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reclamantul nici nu a indicat în ce constă această pretenție, în ce constă încălcarea, prejudiciul și cum a fost stabilit cuantumul acestuia.*

251. Având în vedere respectarea termenului de 15 zile de către ANSA, deci lipsa unei încălcări, precum și lipsa probării prejudiciului, instanța respinge această pretenție ca nefondată.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. c), d), art. 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova, art. 238-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se admite parțial acțiunea în contencios administrativ (acțiune în realizare și constatare) depusă de reclamantul Balica Eduard împotriva pârâtului Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) privind impunere la acțiune.

Se constată inexistența actului administrativ (ordin) eliberat de ANSA de încetare a raporturilor de serviciu cu Eduard Balica la 31 decembrie 2021.

Se constată caracterul nelegal al activității administrative (act real) a pârâtului Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, manifestată prin înregistrarea și transmiterea către Serviciul Fiscal de Stat a informației eronate privind încetarea raporturilor de serviciu ale reclamantului Balica Eduard la data de 31.12.2021 sub codul nr. 314 și nr. 2.

Se obligă Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) să rectifice informația prezentată în Formularul IRM 19 pentru perioada de raportare 31.12.2021 în privința reclamantului Balica Eduard, prin depunerea la Serviciul Fiscal de Stat a unei dări de seamă corectate, în vederea excluderii codului 314 („încetarea contractului de serviciu din alte motive"), a codului nr. 2 (încetarea raporturilor de muncă), cu introducerea codului nr. 3 (suspendarea contractului individual de muncă)

În rest, acțiunea de contencios administrativ, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecătorul Vladislav Holban